

UJ KELELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Ara 5 lej

Bérmegyei leveleket nem fogadjunk el.
Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marica Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Nist-szei Ernő, Strada Cobălcescu 32.

Csütörtök, 1937. február 25.

5697. EV. ADAR 14. XX. EVF. 46 SZAM

Tatarescu szombatra összehívta a prefektusokat a rendcsinálás ügyében

Rendkívül izgalmas a politikai élet. A nemzeti parasztpárt ma délelőttre összehívta állandó választmányát. Maniu lapjának éles kirohanása a kormány-átstrervezés ellen

Antonescu külügyminiszter nagyfontosságú tárgyalásokat folytat az angol és francia követekkel

BUCURESTI, február 24. A kormány átstrervezése után a politikai élet kommentátorai az új helyzet mérlegelésén fáradoznak. Kétségtelenül nehéz egységes képet adni azokról a véleményekről, amelyek a különböző politikai pártokban és különböző sajtótermékek hasábjain fejezik ki a politikai élet alkotóerőinek véleményét az utolsó két napban történt eseményekről. Tatarescu erélyes hangú nyilatkozata, melyben a szélsőséges áramlatok könnyőreletlen letörését ígéri, nem kellett különösebb visszhangot, mert hiszen a miniszterelnöknek nem ez az első nyilatkozata, melyben az erősköz politikáját ígéri. Mint ahogy a liberális párt kormányzási mód-szerét mögött sohasem lehet tisztán látni az igazi célt, ezuttal sem szabad jóslásokba bocsátkozni afelől, vajjon Tatarescu határozottan kitart-e a kormány átstrervezésekor meghirdetett irányzat mellett kormányzatának hátralevő hónapjaiban?

Az eddigi rendelkezésekből az tűnik ki, hogy a kormány valóban megkísérli a rendteremtés munkáját. Szombatra összehívják az összes prefektusokat, akiknek értekezletén Tatarescu fog elnökölni. Gabriel Marinescu belügyi államtitkár szerdán délelőtt megbeszélést folytatott Taranianu tábornok-csendőrpáncsnokkal és Cernat sziguranca vezérigazgatóval, majd Hotineanu ezredessel, a cenzura főnökével. Marinescu továbbra is a bucaresti prefektura helyiségében dolgozik, amit politikai körökben úgy fognak fel, hogy a belügyi alminiszter egyben megtartja prefektusi méltóságát is és egyelőre erre a posztra új embert nem neveznek ki.

Mit ír Maniu lapja a kormány átstrervezéséről?

A liberális pártvezetés csütörtökre összehívott ülését március 2-ára halasztották el. A liberális baloldálnak a párt újjastrve-zésére vonatkozó határozott követelése, úgy látszik, hosszabb megfontolásokat igényel-nek. Ezzel szemben Dinu Bratianu, a liberá-lis párt elnöke, ma kihallgatáson jelent meg az uralkodónál.

Egyelőre ezek azok a kormányzati intéz-ke-dések, amelyekkel a Tatarescu-kormány az ország purifikálását megkezdi. Hogy milyen eredménnyel, az természetesen a jövő kérdése. Nem minden politikai párt van meg-győződve arról, hogy az akció sikerrel jár-hat. Így elsősorban a nemzeti parasztpárt Maniu-csoportja kételkedik benne, melynek hivatalosában, a Romania Nouaban, szerdán délelőtt a következő feltűnést keltő kom-en-tár jelent meg:

„A Tatarescu-kormányt átstrvezették. El-távozt a belügyek éléről Iuca, az igazsá-g-ügy éléről pedig Djuvara, egyszóval tehát az a két miniszter, akiknek elsősorban kellett örködniök a rendfenntartás és a tekintély elve fölött. Hogy milyen siralmas helyzetbe jutott a rend és a tekintély elve, arról fölös-leges beszélni. Gyors léptekkel haladtunk közéletünk „mexikanizálódása“ felé és az említett miniszterek s a kormány megeléged-tek a békés szemlélődés szerepével és leg-feljebb azokat a politikai fordulatokat támogatták, melyekkel egyesek megkísérelték és még most is megkísérelni igyekeznek a po-litikai krízis természetes megoldásának meg-akadályozását.

De vajjon az átstrvezés megérsítette-e a Tatarescu-kormány tekintélyét és az ál-lami tekintély eszméjét? Ez a kérdés vetődik fel. Neveltséges volna, ha ilyen abszurdumot állítanának. Ha a lemondott miniszterek bü-nösek ilyen megítélés alatt, akkor elsősor-ban az egész kormány bűnös, mely három év alatt megmaradt az uralmon, nem saját méltóságának és a tekintély elvének érvényre juttatásával, hanem a legrészegenteljesebb ki-lengésekkel e két kormányzati imperatívusz vonalától. Ilyenképpen az átstrvezés nem-hogy konszolidálna Tatarescu szerencsétlen rendszerét, hanem ellenkezőleg, azt a benyo-mást kelti, hogy a haldoklónak utolsó óhá-ját teljesítették, hogy mielőtt szemeit örök-

re lezárna, kapjon még egy kis puliszkát, savanyu káposztával.

Egyébként egyetlen érv is elegendő a fenti állítás alaposágának igazolására. Hogy a törvények tekintélyét visszaállítsák, a bel-ügyminisztériumban nem neveztek ki a liberális rezsim, vagy a liberális párt valamelyik vezérét, hanem a híres Gabriel Marinescut, azt, aki éveken keresztül mindenkinél többet tett a törvényes rend összeállításáért az or-száiban. Ennek a személyiségnek gyászos népszerűségét nem feledtetni Tatarescu nyilatkozata sem, amelynek nincs egyéb célja, minthogy meghamisítsa a valóságot.

Sőt, Marinescu nagylelkű megjutalmazásá--val, úgy látszik, más célt is követnek, mint a rendszer presztizsének megerősítését. Ugy látszik, fokról-fokra akarják bevezetni a politikai józérés megszűrlését, esetleg az igazi nyílt diktatúrát. Csalódunk itéletünkben? A közeljövő eseményei teljes mérték-ben felelni fognak erre.

Maniu továbbra is passzivitásban marad

Igy szól a Romania Noua cikke. Az ország sajtójában egyelőre ez az egyetlen hang, mely végső pesszimizmussal itéli meg a po-litikai helyzetet. Maga a nemzeti parasztpárt hivatalos vezetősége sem fogja fel eny-nyre tragikusan a politikai élet mai képét, sőt mint az Adeverul közli, a párt egyik vezetője délelőtt telefonon beszélt Maniuv-al, aki kijelentette, hogy kitart eddigi állás-pontja mellett és nem indít semmiféle ak-ciót. Egyelőre Badaciban marad és azt a tanácsot adja barátainak, hogy feltétlenül engedelmessédjenek Mihalachenak.

Mihalache szakadatlanul tárgyal a párt vezetőséivel

Mihalache két napja állandó tárgyalásokat folytat. Tegnap Madgearuval, Popovicival, Ghelmegeanuval és Armand Calinescuval tárgyalt. Délután néhány tagozati elnököt fogadott, majd ismét Madgearuval, Popovicival és Gafencuval voltak megbeszélései. Ké-sőn este a nemzeti parasztpárt vezetőségi tagjai magánjellegű értekezletet tartottak Mihalache lakásán. Hosszas vita után el-határozták, hogy

a párt állandó választmányát csütörtök délelőttre hívják össze a kormányástr-vezés folytán elszállott politikai helyzet tanulmányozása végett.

A párt parlamenti tanácsa már szerdán dé-l-előtt megkezdte tanácskozásait Costachescu elnökletével.

Iasiban a párt vasárnap nagygyűlést tart, amelyen Costachescu, Potarca, Armand Calinescu és még számosan vesznek részt.

Grigore Filipescu támogatja a kor-mányt a rendcsinálás munkájában

Az Epoca, Grigore Filipescu lapja közli a konzervatív párt kiáltványát, mely a követ-kezőképpen hangzik:

„A konzervatív párt hűen eddigi felfogá-s-oz, hogy ma ébogy, mint ahogy a mult-ban az átlam normális fejlődésének előfelté-tele a törvénytisztelet, tudomásul veszi a mi-niszterelnök nyilatkozatát és elvárja, hogy szavait tettek kövessék. Jóllehet megvan győződve afelől, hogy a liberális kormányzat súlyos felelősséget visel,

a jelen pillanatot tulkomolynak véli ahhoz, hogy ma ebben a kérdésben vi-tába bocsátkozzunk.

Semmiféle nyilvános számotvetés nem lehet hasznos a jelen pillanatban. Azzal az elhatá-rozással, hogy pártatlan támogatásban ré-szesít minden olyan kormányt, mely erősite-ni akarja az állam tekintélyét, a konzervatív párt azt a véleményét fejezi ki, hogy a ren-det az összes törvényellenes tulkapások szí-goru megtorlásával és annak az elvnek a megőrzése útján lehet fenntartani, hogy a törvény egyforma erővel hat az összes romá-nok számára.

Minden polgárnak tudnia kell, hogy ré-sze van mindazokban a politikai jogok-ban, amelyeket az alkotmány biztosít a számára. Nem léteznek sem előjogok, sem pedig tulkapások.“

Antonescu tárgyalással

Nem szabad figyelmen kívül hagyni a po-litikai krízis külpolitikai vonatkozásait sem. A mai helyzetben még nem lehet tisztán lát-ni, hogy a külpolitikai hatásoknak milyen közvetlen szerepe volt a változások előidé-zésében. Antonescu külügyminiszter tárgyalásai engednek arra következtetni, hogy a belső rendcsinálás programjával egyidőben külpo-litikai téren is erőteljes tevékenységre kény-szerűl a kormány. Petrescu Comen berlini és Lugojeanu római követeket fogadta, este pedig Jan Seba csehszlovák követ jelent meg a külügyminisztériumban. Ezután Antonescu Tatarescu miniszterelnököt kereste fel. Szer-dán délelőtt Antonescu Sir Reginald Hoare angol követet fogadta, Jean Paul Boncour francia ügyvivőt, Kassidolatz jugoszláv kö-vetet, majd Lugojeanu és Petrescu Comen római, illetve berlini követeket fogadta.

Szerencsésen kimenekült a hógörgetegből Pierre Cot francia légügyi miniszter

PARISZ, február 24. (Rador.) Pierre Cot légügyi miniszter és Lagrange teszte-velésügyi államtitkár, akiket az Isère-völgyében hógörgeteg zárt el, Tinesbe ér-keztek.

VILAG TUKRE

A román diákság válságának okai

A nemzeti parasztpárti tanárok most folyó értekezletén Tasca Gheorghe pro-fesszor rendkívül érdekes tanulmányban ismertette a román diákkérdés probléma-it. Elsősorban rámutatott arra, hogy a ro-mán egyetemi hallgató talán a legilletel-mesebb egész Európában, ami a diáknak a tanárral való kapcsolatát illeti. A diák-ság a legnagyobb figyelemmel és fegyel-mezetten hallgatja meg a tanárok előadá-sait még akkor is, ha a tanár véleménye nem mindig egyezik a diákság nézetével. Németországban például az egyetemi hall-gatók azonnal hangos tüntetést rendeznek tanárjuk ellen, ha valami nem tetszőt mond, Franciaországban pedig a tanárok, európai, sőt világreklációban nagy megbe-csülésnek örvendő tudósok is, egy percig sem beszélhetnek tovább az óra lejártával. Amikor a csengő megszólal, a diákság szó nélkül otthagya a professzort, bármilyen érdekes témáról is értekeztek. Kétségtel-len, hogy a román diáknak ezt az illedel-mes viselkedését meg kell becsülni, ezzel azonban vizsgálát tárgyává kellene azt is, tenni, hogy nincs-e ennek a magatartás-nak elszomorító oldala is.

„Gyakran fel kell tennie a tanárnak a kérdést — mondotta Tasca — hogy a román diáknak ez az illedelmessége nem-e származik nagyon gyakran a vitatott kérdésekkel szembeni érdektelenségéből. A diák nagyon sok esetben passzív elem. Nem működik együtt a tanárral. Nem ö-rzi ellen a véleményeit és úgy fogadja eze-ket a véleményeket, mint evangéliumi szavakat, mert az esetek többségében a diák-nak csak egy célja van: letenni a vizsgát és elnyerni a diplomát. Nagyon sok eset-ben a diák csak azért jár előadásra, hogy megszerezze a diplomát mindenféle kö-rülmények között. Ezért a tudomány irán-ti szeretet nagyon kevés diákban van meg.

A Gusti tanár vezetése alatt álló szo-ciológiai szemináriumban Román Cresin szociográfiai felvételt készített, amelyet 1936-ban közölt. Ebben megállapítja, hogy a kivizsgált diákoknak csak husz százalé-kát hatja át a tudomány iránti szeretet. Nyolcvan százalék kijelentette, hogy nin-csen hajlama tudományos kutatásokra és csak egy cím elnyerése vonzotta a fakul-tásra, mert középiskolai ismereteik soká kivánnivalót hagynak hátra, vagy pedig, hogy nincsen idejük ilyen tanulmányokra, mert sürgősen diplomát kell szerezniök, hogy állásba mehessenek. Végül pedig olyan feleletek is voltak, hogy nincsenek anyagi eszközeik tudományos tevékenység folyta-tására. Így a diákok 80 százalékának csak egy célja van: és pedig diplomát szerezni. Ez magyarázza meg, hogy miért kének a diákok egyre újabb és újabb vizsgatermi-nusokat. Ilyenformán az egyetem valóság-gal diplomagyárrá változott át. Ez kell, hogy az oka legyen annak, miért nem mű-ködnek együtt a diákok tanáraikkal, mi-ért idegenek az első adott tárgytól és mi-ért hallgatják érdeklődés nélkül, csak szükségéből a professzort.“

Elmondotta ezután a tanár, hogy a há-boru előtt az előadások után a diák-ny gyakran keresték fel levelekkel, melyek-ben felvilágosításokat kértek az előadot-takról. A háboru után ezek a levelek el-tűntek.

„Igaz, hogy a diákok nagy tömege kö-zépszerű emberekből áll és nem soknak közüllük van érdeklődése tudományos munkák iránt. De ezek a diákok is elbátortalanodnak látva, hogy mennivre nem tudnak elhelyezkedni az egyetemről távo-zó diákok, akiket nem tanulmányi érdemeik,

hanem politikai megfontolások miatt helyeznek el állásokba."

A tanár ezután két pontban foglalja össze az egyetemi diákság válságának okait.

1. A háboru után rendkívül elszaporodtak a középiskolák. A különböző új alapításokkal 1921-ben, Andrei volt közoktatásügyi miniszter adatai szerint 363 középiskola volt az országban, ezek közül azonban nem egyben helyettes tanerőkkel dolgoztak, akik közül gyakran soknak semmiféle címük sem volt, a helyi tisztviselők látták el a tanári teendőket, az állomásfőnök, a gyógyszerész, stb. Természetesen, hogy ezeknek a középiskoláknak a hallgatóit nem tudtak kellőképpen előkészíteni. Viszont azt eredményezte, hogy módfelelt elszaporította az egyetemi hallgatók számát. 1922-ben a négy egyetem hallgatóinak száma 18.227 volt, 1923-ban a szám 19.052-re emelkedett, 1925-ben 19.715 volt. 1926-ban már 23.562, 1927-ben 27.903, 1928-ban 29.647, 1929-ben 31.154. Bizonyos ingadozások után 1935-ben 30 ezer 388 volt a diákok száma.

A paraszt jobb sorsot akart biztosítani a fiának, középiskolába küldte s nagyobb számban, mint a háboru előtt. Nem nevelte azonban technikai pályákra, hanem kizárólag csak teoretikusokra. A technikai iskolák száma csak egészen jelentéktelenül szaporodott. A falusi elemi iskolák alig hogy írni, olvasni tanítják meg a gyermekét, a középiskoláknak nincs megfelelő tananyaguk és jófelkészültségű tanári karuk és így jut el az egyetemre olyan diáktömeg, amely sem írni, sem beszélni nem tud. Ezek a felkészületlen elemek önzölk el főleg a jogot, a bölcsészeti fakultást és a felsőkereskedelmi iskolákat is. Ezek a felkészületlen elemek akarnak mindenáron diplomához jutni. Számosan közülök halatlan erőfeszítéseket tesznek, hogy lehessék a vizsgájukat. Előkészületlenségük azonban állandó akadályokat gördít munkájuk elé. Négy-öt évi kínos munka után végül licenciát kapnak de már az egész segük is megromlott, erkölcsi felfogásuk pedig mélyen súlydelt és az egyetemről távozva, csatlakoznak az intellektuelek nagy tömegéhez. A túltengő politizálás elkesezít a jobb elemeket, akiket politikai okokból gyakran háttérbe szorítanak a középiskolák között.

Ebből azt a konkluziót szűrj le Tasca, hogy csökkenteni kell a teoretikus, és szaporítani a technikai és praktikus középiskolák számát.

2. Súlyos baj, hogy a diákságnak nincsen megfelelő eszköze tanulmányai végzéséhez. Ezért a diákok jórésze még az egyetemi évek alatt állásba igyekszik jutni. A politikuskok szabad idejében egyebet sem tesznek, mint választói gyermekeiket igyekeznek egyetemi tanulmányaik alatt állásokba juttatni. Ezek a diákok azonban se nem diákok, se nem tisztviselők. Nem lehetnek rendesen hivatalukban, mert egyetemre kell járniok és nem járhatnak egyetemre, mert hivatalban vannak. Állandóan ilyen idegizgalomban és bürokratikus szellemben nevelkednek ezek a fiatalok, igazán hazafias és közelet iránti érdeklődés nincs bennük. Ezeknek a diákoknak legfőbb céljuk, hogy minél hamarabb előléptetést járjanak ki maguknak hivatali főnökeiknél, de semmiesetre sem az, hogy komoly studiumokat folytassanak az egyetemeken. Sokkal hasznosabb volna, ha a diákoknak rendes ösztöndíjat biztosítanának, jól megszervezett állami internátusokban nevelnék őket, semmint hogy tanulmányaik közben hivatali munkával igyekezzenek megkeresni kenyerüket. Ezzel elvárható volna az is, hogy a diákság többsége Bucurestibe csoportosuljon, ahol arra gondol, hogy könnyebben tud tanulmányai során álláshoz jutni. A diákok száma eloszlik az egyes egyetemek között és akkor minden egyetem komolyabb előkészítést is tudna adni diákjainak.

Ezután arról beszélt Tasca, hogy az egyetemi tanárnak többet kell foglalkoznia diákjaival, állandóan foglalkoznia kell vele, apró-cseprő bajai iránt érdeklődni kell és ennek odáig kell mennie, hogy akár együtt járjon vele ebédelni, közeli barátságot tartson úgy vele, mint egész környezetével, legyen az családi, vagy társadalmi élete. Lehetséges, hogy a román diákság azért lett eszköze lelkiismeretlen politikai agitátoroknak, azért vállalja a destruktív

nacionalizmust a konstruktív nacionalizmus helyett, mert a tanár nem foglalkozott eleget diákjaival.

Ha tíz év alatt az agitátoroknak a kommunista taktikához hasonlóan sikerül állandó sztrájkokkal és agitációkkal akár a gyárakban meggyöngíteni az intézmény tekintélyét, hogy ezeknek a sztrájkoknak állandóan meg kellett ismétlődniök és olykor sikert is tudtak elérni, nem utolsó sorban oka a tanárok közönyössége is. Amikor a sztrájkok törtek ki, az egyetemi tanárok nagyon gyakran felfüggesztették előadásait. A tanár nem látta be, hogy missziót kell betöltenie és a diákok nagy, vagy kis száma nem fontos, neki teljesítenie kell kötelességét.

Tasca végül a következő szavakkal fejezte be előadását:

— Az kell tehát, hogy ezentul megváltoztassuk mentalitásunkat. A dolgok megváltoztak. Nem élünk a háboru előtti

boldog időkben. Új társadalmi és nemzeti problémák vetődtek fel. Erőteljes társadalmi agitáció folyik. Állami és társadalmi szervezettégünk minden oldalról csapások érik. Zug a vihar a jobb szélsőségtől a bal szélsőségig. Ezekkel az agitációkkal szemben a tanárnak fontos hivatása van és jórészt tőle függ, hogy a társadalom és az állam ellen tudjon állni a viharban és menekülni tudjon a veszélyből."

Alfred Kerr második beszélgetése Wells-szel

H. G. Wells tagadja, hogy antiszemita, de elveti a Bibliát és a zsidó nacionalizmust

Alfred Kerr rendkívül érdekes beszélgetése a nagy angol íróval a zsidóságról és a cionizmusról

Párizs február 24. H. G. Wells mindig különös álláspontot képviselt a zsidókérdésben. Vannak, akik antiszemita tartják, de ez talán túlzás. Magatartása azonban nem mondható éppenséggel barátságosnak a zsidóság iránt, sem kulturális, sem szellemi, sem politikai tekintetben. A zsidó történelem alakjairól is egészen sajátos véleménye van, mindenetre nem hízog. Így a cionizmusról sem lehet jó véleménye és valahányszor kritikus helyzetbe jutott a zsidó országépítés, Wellsnek mindig volt egy jó szava az anticionizmus számára.

Alfred Kerr, a világhírű német-zsidó író és kritikus, aki mint megírtuk H. G. Wells vendége volt Londonban és akinek Wellssel folytatott első beszélgetését az Uj Kelet is közölte néhány nappal ezelőtt, most közli a „Pariser Tageszeitung”-ban azt a beszélgetést, amelyet a zsidóságról és a cionizmusról folytatott a nagy angol íróval. Kerr a következő párbeszédet közli erről a rendkívül érdekes és jellemző beszélgetésről:

Wells a zsidók válságáról

„Megkérdeztem Wellst: Ön antiszemita?”
Wells: Honnan veszi ezt?

En: Azt mondják.
Wells: Sok angol azt állítja rólam, hogy angolelennes vagyok. Nem vagyok ellensége sem az angoloknak, sem a zsidóknak. De azt hiszem, hogy a zsidók válságban vannak.

En: Ebben az állapotban vannak három ezer éve és még mindig élnek.

Wells: De ma újból fatális hibát követnek el — államot alapítanak Palesztinában.

En: Ez az állam tudvalevőleg nem az összes zsidóknak szól... csak azoknak, akik nem szerencsések.

„A zsidók és az arabok
Wells: A cionizmus szerencsétlenebbé fogja tenni őket. Állami létükkel kihívják a többi népeket; miért akarnak egy újabb Bulgáriát, vagy más hasonlót? Elég kis állam van már a világon. En ellenkezőleg: az országok egyesítésének vagyok a híve. Így ellenzem a cionizmust, mint az angol imperializmust... Láthatja, a zsidók Palesztinába jönnek, amely eddig iratlan lap volt és máris itt van a baj! Izgatják az arabokat...
En: Ugy látszik, a náciát is izgatták...
Wells: Igen, ugyanazt csinálják, amit mi Indiában... Mindenesetre: egyetlen angol zsidónak sincs szívére arra, hogy Palesztinába menjen, — mindent elérhet Angliában, amire szüksége van. Nem panaszkodhatnak. Ha valaki kiadót keres könyvének Angliában, a kiadó zsidó. Ha értékes képet akar eladni vagy vásárolni, csak a zsidó műkereskedő jöhet számításba. A filmparban is a zsidók vezetnek. És csak Angliában van ez így? Ehelyett ők Ázsiába mennek és elveszik az arabok földjét; és ez a művelet nem történik mindig tapintatosan.
En: Algírban is gyűlölik az arabok a francia gyarmatosokat — kolonista mindig magára idézi a benszülöttek haragját.
Wells: Ezért rosszalom a zsidók szerepét Palesztinában; mert most ők is megismétlik ezt a régi, elhasznált és mindig megüszult módszert:
En: Nem sportból vagy szórakozásból csinálják ezt a zsidók... hanem szükségből.
„Nekem nem kell a biblia”

Wells: Ez a tragédiájuk: A zsidók gyakran alkotnak „államot az államban”, vagyis a lakosság asszimilálhatatlan rétegéhez tartoznak. De nemcsak a zsidók. Liverpoolban ugyanez a harc folyik a protestánsok és az ír katolikusok között. Ott az ír katolikus tartozik az asszimilálhatatlan tömeghez. Ezek a többségi lakosság idegeire mennek — és én etekintek attól, hogy a zsidók esetében ennek a jelenségnek az oka tapintat hiánya, vagy felsőbbrendűség... Nem, én nem

vagyok antiszemita, de... ellene vagyok a tannak, amelyet a zsidók adtak a világnak. Nekem nem kell a biblia.

En: Az újtestamentum sem?

A talmud

Wells: Az sem javított a régi tan hibáin... És rosszalom, hogy a talmud elszakítja a zsidókat az emberiség többi részétől.

En: Tizenhatmillió zsidó él a föld kétezer-millió lakosa között. E tizenhatmillióból csak nagyon kevés ismeri a talmudot... Ezenkívül meglehetősen régen íródott ez a mű. Vajon a mai angolok azon tanok szerint élnek, amelyek 1066-ban a hódító Vilmos idején uralkodtak?

Wells: Ezeket az angol tanokat nem jegyették úgy fel, mint a talmudot. Mindenesetre a mai angolok nem járnak ilyen régi tanok után.

Amikor Hitler a zsidókat utánozta...

En: És a zsidók?

Wells (kézlegytéssel): Rosszalom to-

vább, hogy a zsidók kiválasztott népeknek mondják magukat — és (mosolyogva) Hitler is leutánozta ezt... Ez az alapítatlan leutánzás a legsúlyosabb következmények egyike. Tehát hiba volna engem antiszemita tartani, mint ahogy hibás az a szemrehányás is, amit az angolok tesznek nekem, hogy minden más országnak nagyobb barátja volnék, mint a sajátomnak. Mindig ugyanaz a féltreértés! Most is ugyanazzal találom szembe magam, mert a nacionalizmust a zsidók részéről is elvetem.

En: Eddig az internacionalizmust vetették a zsidók szemére — most már a nacionalizmust is...

Elbucuztam Wellstől. Egy nagy író láttam magam előtt, akit eredetileg nem ki-mélték meg teljesen környezetének ösztönző előítéleti, de komoly igyekezettel keresi az igazságot.

Hogy erre a fáradságra szükség van, — ez az ugynevezett „zsidó tragédia.”

Select Muzg Pénteki kezdettel!
Rökk Marika egyetlen slágere: **A sziv nem eladó**
nagy szabású film, elsőrangú rendezéssel, szenzációs cirkuszmatványokkal, érdekes tartalommal.

„A devalvációk beváltak, de örület lenne minden további aláértékelés”

Jaspar belga miniszter nyilatkozata a devalvációról, a munkanélküliségről és újabb kísérletek veszélyéről

Genf, február 24. Genfben időző belga kereskedelmi és közlekedési miniszter, Marcel Henri Jaspar érdekes nyilatkozatot adott a devalváció eredményéről.

— A francia devalváció — mondotta — már ma is a kereskedelem fellendítéséhez vezetett, kétségtelenül még nagyobb befolyása lesz azonban az idők során a francia külkereskedelem egész helyzetére. Ezzel jár már most, természetesen, hogy Franciaország ma sokkal könnyebben tudja megoldani szociális problémáit, mint tudta volna a devalváció előtt. Az okos és mérsékelt devalvációk sikerének mindig az egyidejűleg megtejt szociális intézkedések az előfeltételei. A valuták „alineaációja”, vagyis kiegyenlítés gazdasági szükségességek diktálták. Nem kevésbé szükséges azonban, hogy most már egy nemzetközi stabilizációhoz jussunk el. Ennek a nemzetközi stabilizációnak lehetőségét azonban csak akkor látom, ha a fontsterling és a dollár megállapították végleges árfolyamukat.

— Mindinkább a font lép, mint értékmérő egység, az arany helyébe. Az „aranyblokk” és a „sterlingblokk” két ellenséges táborának veszélyes háborúja immár eldőlt — a sterlingblokk csapatának javára. Ezt ismer- te el Párizs is, amikor a frank devalvációja előtt, igen helyesen, szerződést kötött Londonnal és Washingtonnal.

— Amilyen kitűnően beváltak az eddigi devalvációk — folytatta Jaspar nyilatkozatát — olyan örületnek tartanám a további leértékelést. Egy újabb devalvációs hullám szörnyű gazdasági káoszt idézne fel, amelynek áldozatául esne a természetes és mindenütt észlelhető gazdasági javulás.

— Belgiumnak a legnagyobb ellenállást kellett leküzdenie, amikor devalvált. Ma Belgium boldog ország, mert mi időben nyultunk az operációk kéréshez. A devalvációk sokat említték szociális veszélyei a valóságban

nem léteznek, ha a devalváló ország gazdasági törvényei közepette nem felelkeznek meg szociális tövényeiről. Tul magasan stabilizált valuták ma minden irányban nagy veszélyt jelentenek, mert ilyen valuták meg kell, hogy öljk a külkereskedelmet. A külkereskedelemtől pedig nem mondhat le egy ország sem — az autárkia még mindig egyes országok be nem teljesült vágyalma.

— A devalváció egyetlen veszélye, hogy az árak és megélhetési színvonal emelkedését vonja maga után. A munkaidő korlátozása, a fizetési minimum megállapítása, a fizetett szabadság bevezetése: mindezek olyan intézkedések, amelyek azonnal kiegyenlítődnek. Bizsékén mondatom, hogy a devalváció során — Belgium már másfél évvel ezelőtt devalvált — nálunk semminemű ár-emelés vagy béremelés nem vált szükségessé. Semmilyen áru ára nem emelkedett jobban nyolc százalékknál, ami semmi a leértékelésűkhöz mérve. Ami pedig a tisztára gazdasági konzekvenciákat illeti, meg kell állapítanunk, hogy egy 1935 áprilisában súlyosan passzív mérleggel szemben, államháztartásunk mérlege ma teljesen kiegyensúlyozott, 1935-ben még 950 millió frankot kellett a munkanélküliek számára előirányoznunk, ma 300 millióval csökkent a munkanélküliek számára szükséges összeg.

Köhögés, hűlés és rekedtség ellen használjon.
Planta melleat
Kis doboz 30.— lej, nagy doboz 50.— lej.
Kísérleje meg! A siker biztos!
Kapható minden patikában. Főlerakat:
Cluj, Fortuna gyógyszerár P. Unirii 33.
Rendeljen utánvétellel.

Budape
áció az u
alt erőve
Egyetlen
galomnak,
sonló irán
bözleti és
tesnek, ha
Független
kényszerül
hogy ezek
azonos id
országokb
sokmillió
madik Bi
ma. Ha
polgár, ro
got vesz a
nem ször
vassa. H
magyar, v
már erély
mozgalm
rom orszá
folyik a
táció köz
fajult, ho
ma már
a harcot
politikai
zsképpen
dését. Mo
szélsősége
német má
duzzadt, l
veszedele
mányok i
szélsősége
A polit
és így ne
sem, hogy
és Lengy
ben jelent
Kell lapu
külpolitika
szágnak a
diplomácia
a törekvés
szlovákiát,
szövetségi
akarja els
lom módos
len, hogy
természetl
szik céljai
ban belső
kat támog
német orie
Mint leg
vasárnap
rány robb
lésén. A
kasság m
összejöve
vezetésével
ta tömeg ha
fermébe, a
keresztesek
nyos verek
asztópiszt
gezték vere
sok kiéget
tojáshejaka
ezekkel haj
ban, úgy lá
madásra és
azonozták
heves kizít
teni és ezut
gyülese, a r
vannak a r
Mint aho
párt demok
dót a széls
gyarország
Pártja) mé

A magyarországi politikai pártok harca a nyilaskeresztes mozgalom ellen

A kormány erélyes lépésekre készül. Miskolcon és Pécsen zavargások voltak

A parlamentet gyalázó kijelentése miatt bünvádi eljárás indult gróf Fesztiics nyilaskeresztes vezér ellen

Budapest, február 24. A szélsőséges agitáció az utóbbi években még nem tapasztalt erővel indult meg Magyarországon. Egyetlen különlegessége van ennek a mozgalomnak, ami a környező országok hasonló irányu megmozdulásaitól megkülönbözteti és pedig, hogy nem kampókeresztesnek, hanem nyilaskeresztesnek nevezik. Függetlenül azonban az elnevezéstől, önkéntelenül is adódik az a megállapítás, hogy ezek a mozgalmak meglepő módon azonos időpontban jelentkeznek az olyan országokban, amelyeknek közvéleményét sokmillió márkával dolgozza meg a Harmadik Birodalom propaganda-minisztériuma. Ha 1937. február 24-én az európai polgár, román, magyar, vagy lengyel lapot vesz a kezébe, annak első oldalán csak nem szóró-szóra ugyanazt a szöveget olvassa. Hogy a kormány — a román, a magyar, vagy a lengyel kormány, most már erélyes harcot hirdet a szélsőséges mozgalmak ellen. Különösen ebben a három országban most élet-halál küzdelem folyik a demokrácia és a szélsőséges agitáció között. És ez a harc most már odáig fajult, hogy a szobanforgó országokban ma már azok a kormányok hirdetik meg a harcot a kampókeresztes ellen, amelyek politikai ellenfeleikkel szembeni sakkuzászképpen elősegítették a mozgalom terjedését. Most, hogy az általuk protezsált szélsőséges mozgalom a bőségesen guruló német márka segítségével annyira megerősödött, hogy komoly bel- és külpolitikai veszedelemmel fenyeget, az illetékes kormányok is óvatosságot kezdenek a szélsőségek ellen.

A politikai életben nincsenek véletlenek és így nem lehet véletlennek tekinteni azt sem, hogy Magyarországon, Romániában és Lengyelországban ugyyszólván egy időben jelentkezik a küzdelem. Hivatkoznunk kell lapunk minapi számában megjelent külpolitikai cikkünkre, melyben Németországnak a Duna-völgyében megkezdett diplomáciai tevékenységére, valamint arra a törekvésére mutattunk rá, amellyel Cseh szlovákiát, Lengyelországnak a francia szövetségi hálózatból való lekapcsolásával akarja elszigetelni. A Harmadik Birodalom módszereivel nem összeegyeztethető, hogy míg diplomaták és politikusok természetű javaslatok formájában igyekeznek céljait elérni, ugyanakkor az országban belső elégedetlenségeket és mozgalmakat támogatva, akarja a kormányokra a német orientációt rákényszeríteni.

A miskolci verekedés

Mint legutóbbi számunkban megírtuk, vasárnap Miskolcon országra szóló botrány robbant ki a nyilaskeresztesek gyűlésén. A kivonult szociáldemokrata munkásság megrohmozta a nyilaskeresztes összejövetelt. Reisinger Ferenc képviselő vezetésével kétszáz főnyi szociáldemokrata tömeg hatolt be a Korona szálloda nagy termébe, ahol már egybegyűltek a nyilaskeresztesek és a következő percben botrányos verekedés tört ki, melynek során riadószópisztolyok, gumibotok, boxerek végeztek véres pusztító munkát. A munkások kiégett villanykörtéket olajjal, üres tojáshejakat kátránnyal töltöttek meg és ezekkel hajigálták a nyilasokat, akik azonban, úgy látszik fel voltak készülve a támadásra és hasonló harci eszközökkel viszonozták a rohamot. A rendőrség csak heves kézitusa után tudott rendet teremteni és ezután kezdődött a nyilaskeresztesek gyűlése, amelynek sulyos következményei vannak a magyar belpolitikában.

A kormány tanácskozik

Mint ahogy Romániában is a kormánypárt demokrata szárnya fujta meg a riadót a szélsőséges agitáció ellen így Magyarországon is a NEP (Nemzeti Egység Pártja) mérsékeltbb szárnyában indult

meg a mozgalom a társadalom békéjének és nyugalmanak megóvására. A belügy-miniszter, aki Kozma lemondása óta Darányi Kálmán miniszterelnökkel azonos, hétfőn délután főispáni értekezletet hívott össze, melyen jelen voltak az összes megyei vezetők. Az értekezlet tárgya az időszaki közigazgatási kérdéseken kívül a szélsőséges agitáció kérdése volt. A miniszterelnök utasításokkal látta el a főispánokat, hogyan védekezzenek a jobb- és baloldali szélsőségek izgató munkájával szemben.

Feljelentés a nyilaskeresztes vezér ellen

Politikai körökben nagy megütközést keltett gróf Fesztiics Sándornak, a nyilaskeresztes mozgalom vezérének miskolci beszéde, melyben többek között a magyar parlamentet bünszövetkezetnek nevezte. Politikai körökben nagy felháborodással tárgyalják ezt a kijelentést és állítólag a képviselőház elnöke indítványozni fogja, hogy a képviselőház a kijelentés miatt tegyen feljelentést gróf Fesztiics Sándor ellen. Kedden reggel Sztranyavszky Sándor, a képviselőház elnöke és Darányi Kálmán miniszterelnök között megbeszélés volt és politikai körökben biztosra veszik, hogy a megbeszélés után a képviselőhához javaslatot fognak benyújtani a Fesztiics Sándor ellen megindítandó bünvádi eljárás tekintetében.

De nemcsak a kormány, hanem az ellenzéki pártok körében is nagy visszhangja volt a miskolci gyűlésnek. Az Eckhardt Tibor vezetésével működő kisgazdapárt felháborodással tárgyalja, hogy egy nyilaskeresztes gyűlésen azzal vádolták meg a pártot, hogy képviselőik fizetést kapnak a kartellektől. A párt Lehoczky postamester ellen, aki ezt a kijelentést tette, rágalmazás címén bünvádi feljelentést nyújtott be.

Nyilaskeresztes diáktüntetés Pécsen

Hogy mi lesz az eredménye a kormány intézkedéseinek, azt előrelátni éppen úgy nem lehet, mintahogy a tegnapi lezajlott budapesti kormányát szervezés, valamint a lengyelországi Koc Ádám zredes nemzeti arcvonal alakítása sem elegendő ahhoz,

hogy a közeljövő eseményeire ezekből következtessünk. Kétségtelen, hogy éppen a nyilaskeresztes mozgalom ellen meghirdetett védekezés időpontjában Pécsen újabb antiszemita zavargások voltak, amelyeknek átlátszó ürügye ugyancsak arra enged következtetni, hogy nem a véletlen hozta a zavargásokat létre. Február 16-án a pécsi zsidó egyetemi hallgatók bált rendeztek és miután ez már a husvéti bójt idejére esett, a megyés püspök véleményét kérték, hogy megrendezhetik-e a mulatságot. A megyés püspök megköszönte a zsidó diákok figyelmességét és közölte velük, hogy nincs kifogása a bál megtartása ellen. A bál le is zajlott és azon a pécsi egyetem egész tanári kara védnökséget vállalt.

A bál egy héttel ezelőtt zajlott le és az antiszemita diákoknak csak most jutott eszükbe „tiltakozni” a sérelem ellen. Hétfőn délelőtt a vasárnap megjelent röpiratok felhívására háromszáz diák jelent meg a központi egyetem udvarán és zajos jeleneteket rendezett. Ezután a csoport szétoszlott, de a szélsőséges diákok a város uccáira vonultak, ahol zsidó járőkelőket vertek meg. Délután a diákok folytatták a tüntetést, de a rendőrség szétoszlatta a tömeget.

„Csak formalitás, de nem együttérzés

Nagyon jellemző Dumbrowszki Imre rektorának a zavargások után adott hírlapi nyilatkozata. Kijelentette a rektor, hogy az ifjúság röpirataiban közölt az a kifogás, hogy a zsidó bálon az egyetemi tanács védnökséget vállalt, nem helytálló, mert ez csak „formalitás”, amely minden ifjúsági alakulatnak kijár és nem jelent együttérzést.

A rektor azzal folytatta, hogy tudomása szerint a bálon egyetlen egyetemi tanár sem jelent meg. végül a következőket mondotta:

„A diákság röpirata azt is kifogásolta, hogy az egyetem nem tartja be a numerus klauzuszot. Ebben az igazság az, hogy a második szemeszterben az egyetem orvosi karán csak egy zsidó hallgató van, a jogi karon pedig a kultuszminisztérium

Nem tudott semmilyen orvosságot sem bevenni

Majdnem mindenki szenved többször évente meghűlésben, amelyet igen könnyen megkapni. Kis vigyázatlanság, egy kis léghuzat, a temperatura hirtelen változása és a hűlés következményei jelentkeznek: fejfájás, hőemelkedés, általános gyengeség, rosszkedvűség, stb.

A hűlés nem egyéb, mint vértelülés következménye, a vér összesűrűsödése a beteg testrészen. A vér keringése nem normális. A fehér vértestecskék, amelyeknek fontos szerepe a „test őrzése”, nem tudják feladatukat teljesíteni, miáltal lehetővé teszik a betegségeknek, hogy elhatalmasodjék.

Hogy ennek az elhatalmasodásnak elejét vegyünk, okvetlenül szükséges, hogy a vérkeringés újra normális legyen és hogy a fehér vértestecskék újra teljesítsék feladatukat.

A vér, amely a beteg testrészebe kerül, a testrészt megtisztítja minden méregtől, miáltal elmúlnak a fájdalmak. Hosszu kísérletek után kitalált, hogy a szervezetre előnyösebb, ha a vérkeringés ösztönzése külső behatások révén történik. Ime, mit mond L. A. asszony, aki megüült, valahányszor léghuzamban állott:

„Nem tudtam semmiféle gyógyszert bevenni, mert szervezetem nem tűrt.

Nem tudtam, mitevő legyek. Egy szép nap hallottam a Sloans Liniment készítményről, amely külsőleg gyógyítja a hűlésből eredő fájdalmakat. Miután jól bekentem Sloans Linimenttel a beteg testrészt, kellemes meleget éreztem, amely előtölte egész testemet. Néhány perc múlva a fájdalmak eltűntek.” L. A.

Sloans Liniment, ha a beteg testrészen alkalmazzuk, kellemes meleget fejleszt, amely a vérkeringést mozgásba hozza. Újra helyreáll a normális keringés, a vér megtisztítja a testet minden méregtől, amelyek azután eliminálódnak.

Mindezen következménynek az oka a beteg testrészenek Sloans Linimenttel való bekenése.

A nagy üveg a kis üveg kétszeresénél többet tartalmaz. Kis üveg ára 35 lej, nagy üvegé 60 lej.

Kapható az ország minden gyógyszerárban és drogériájában.

által megengedett hat százalék helyett csak 5.5 százalék zsidó hallgató került felvételre.”

A rektor nyilatkozatából kiviláglik, hogy a pécsi egyetem tanáral meglehetősen óvatossággal kezelik a diákok szélsőséges agitációját. Ez az óvatosság sajnos mindenütt előjele annak, hogy az egész polgári közelet túlzott óvatossággal jár el a szélsőséges mozgalmakkal szemben. Ilyen körülmények között nehéz előre megmondani, hogy milyen lehet a magyar kormány által a mozgalmakkal szemben indított akció sikere.

Csak azoknak a magántisztviselőknek kell vizsgáznunk, akiknek nincs végzettségük, vagy négyévi gyakorlatuk

Cluj, február 24. Közölte az Új Kelet, hogy az új magánalkalmazotti törvényjavaslat kötelező vizsgát ír elő a magánalkalmazottaknak.

A javaslat precizirozza a magántisztviselő fogalmát, amely szerint magántisztviselő az a szellemi munkát, akár egész évben, akár szezonban, egy munkaadó teljes vagy részleges felelősségére végző egyén, akinek munkaszerződése van. Nem tartoznak e törvény hatásköre alá azok, akik vagy köztisztviselők, vagy egy közjogi magánvállalatnak legális képviselői.

A törvényjavaslat határozottan kimondja, hogy magántisztviselő jövőben csak az lehet, akinek tisztviselői igazolvány (livret) lesz a birtokában. Ezt a bizonyítványt vagy aktát, vagy vizsgák alapján kaphatják meg a kérvényezők. Akik aktát alapján kérvényezik az igazolványt, azoknak a következő iratokat kell benyújtani: bizonyítvány arról, hogy szaktanfolyamot végeztek; az állami licencumok abszolvensei, egyetemi végzettségük. Jog szerint meg-

kapják az igazolványt és nem kell vizsgáznunk azoknak, akiknek legalább négyévi gyakorlatuk van. Ezeknek a következő iratokat kell beszerezniük: A betegségleyező pénztártól egy bizonyítványt, melyben igazolják, hogy négy év óta fizetnek már betegségleyezői díjat, tehát négy éve tagjai már az intézetnek. Továbbá egy másik bizonyítványt a munkaadótól, amelyben az hitelesen igazolja, hogy négy éve áll az alkalmazásában és amelyet a Kamara magántisztviselő szekciójának vezetőségével kell láttamoztatni. Vizsga alapján kaphatják meg azok az igazolványt, akiknek csak gyakorlati évük van, minden speciális szaktanfolyam nélkül, vagy akik nem tudják igazolni négy esztendei szolgálatukat, s végül, akik gyakorlatukat szüleinél végezték. Igazolni kell továbbá a román állampolgárságot és a polgári jogok szabad gyakorlását.

A tervezet foglalkozik még a magántisztviselők nyugdíjintézményével is, amely a Munkásbiztosító Pénztártól függetlenül működne. Eszerint felállítanák a magántiszt-

viselők nyugdíjpénztárát. Minden tisztviselő fizetése 5 százalékát, a munkaadó pedig ugyancsak 5 százalékot lenne köteles fizetni a nyugdíjra, továbbá: a tisztviselő legelső fizetésének felét, fizetésemelés esetén az első havi fizetékülönözötet is köteles lesz befizetni.

Az állam az első évben 10 millióval, a további évek során 15-15 millióval járulna hozzá a nyugdíjalaphoz. A magántisztviselők nyugdíjazási korhatára 52 év, vagy 30 év szolgálat, minden esetben 30 befizetett év. Rokkantság esetén 10 év esetén visszaadják a befizetett nyugdíjjarulékot. A tisztviselő özevege 60 százalékot, kiskorú gyermekei 30 százalék nyugdíjat kapnak.

Külpolitikai vitát kezdeményez az angol munkáspárt. Londomból jelentik: A munkáspárt a jövő héten külpolitikai vitát fog kezdeményezni. Eden külügyminiszter is nyilatkozni fog.

Egészsége és idegi veszélyben forognak!

Az egyedülálló, különleges minőségű „PRIMEROS BRILLIANT”-ot, a modern higiénia legnagyobb sikerét nem árusítja más márká. Ezért csak a valódi, eredeti Primeros gumit követele.

KÖZGAZDASÁG

Egy monacói holdingtársaság veszi át a Groedl-vállalatokat

Mintegy három évvel ezelőtt hitelrögzítő egyezmény jött létre a Groedl-konzern és a hitelezők, főleg osztrák és svájci bankok között. Az egyezmény aláírása után megindultak a tárgyalások a végleges megállapodás létrehozása érdekében. Ezek a megbeszélések a legutóbbi hetekig elhúzódtak, mivel a Groedl-ház erdőségei és faipari vállalatok több ország területén több önálló, részvénytársasági keretek között működő vállalatot képeznek és

emiat a tárgyaló feleknek igen sokirányú érdekekre és szempontokra kellett tekintettel lenniük.

Bécsi jelentések szerint a Groedl-ház és a hitelezők között a végleges megállapodás létrejött. Az új egyezmény elkülöníti a Groedl-család magánvagyonát azon érdekeltségektől, melyek a hitelezők kielégítését szolgálják. Ez utóbbi érdekeltségek irányítására valószínűleg Monaco székhellyel holdingtársaságot alapítanak.

Több mint négy és fél millió pengővel emelkedett az Angol-Magyar Bank betétállománya

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága Schöber Béla dr. m. kir. titkos tanácsos elnöklésével február 20-án tartott ülésében megállapította az 1936. üzletév mérlegét, amely az előző évről áthozott 228.378.61 pengő betudásával 1.345.221.57 pengő tiszta nyereséget tüntet fel (az előző évi 1 millió 178.378.61 pengővel szemben).

A gazdasági helyzet általános javulása az intézet működésében is éreztette hatását, ami a zárószámadások főbb tételeinek emelkedésében kifejezésre jutott. Az eredmény-számla szerint a bruttó nyereség az előző évi 5.1 millió pengőről 5.3 millió pengőre emelkedett, mert a folyó-üzlet élénkülésével és a kihelyezések növekedésével — a kamattörlesztés ellenére — egy a kamattörlesztések, mint a folyó-üzlet nyereségeinek némileg növekedtek. A személyzeti és dologi költségek az alkalmazottak javadalmazásának emelése és harmincegy fiatal munkaerő alkalmazása következtében az előző évvel szemben valamelyes emelkedést mutatnak. Szaporodtak az adóterhek is. A mérlegben belüli keresztülvitt tartalékolásokon és az eredmény-számlában leírt 612.000 pengőnyi összegben felül a lefolyt üzletév tiszta eredménye az előző üzletévvel szemben 20 százalékos emelkedést tüntet fel.

A fenti nyereségegyenleg lehetővé teszi ugyan osztalék fizetését, a hitelezőknek még megoldásra váró kérdéseire való tekintettel azonban az igazgatóság a nagyrészvényesekkel egyetértően, de illetékes pénzügyi tényezők helyes szándékainak is megfelelően, ezidén is fenntartja azt az álláspontját, hogy az elért tiszta nyereséget az intézet erejének további növelésére használják fel. Ezért azt az indítványt fogja a március 16-ra egybehívott 46. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 100.000 pengő a mérlegben kimutatott tartalékalapoknál 17.284.636 pengőre és 100.000 pengő az ingatlan-értéksökkenési

tartaléknak 300.000 pengőre leendő növelésére, 500.000 pengő belső tartalékolásokra, 350.000 pengő a nyug- és kegydíjalapok dotálására fordítsák, míg a fennmaradó 295.221.57 pengőt (az előző évben 228.378.61 pengő) az 1937. üzletév számlájára vigyék át.

A mérleg tételei közül ki kell emelni, hogy a betétképződés terén általánosan mutatkozó lassúság ellenére egy a takarékbetétkönyvekre, mind folyószámlára elhelyezett betétek állománya szaporodott, amennyiben a takarékbetétek 39.9 millió pengőről 42.9 millió pengőre, a folyószámlabetétek pedig 43.2 millióról 44.8 millió pengőre, az összes betétállomány tehát 83.1 millió pengőről 87.7 millió pengőre, vagyis 4.6 millió pengővel emelkedett.

A bank mobilitásának kedvező állását jelenti, hogy a nála takaré- és folyószámlabetétként elhelyezett összegnek tulnyomó részét tartotta készpénzben, bankári követelésekben, áru- és elölégekben és váltókban; a pénztári készletek és bankári követelések összege az előző évi 13.6 millió pengővel szemben 11.7 millió pengővel, viszont 2 millió pengővel növekedett a barmikor készpénzre tehet áru- és elölégek tétele; a váltótárca pedig az 1935. évi 53.2 millió pengőről 57.8 millió pengőre emelkedett.

A hitelezők tételei törlesztések folytán az előző évi 27.4 millió pengőről 26.7 millióra csökkent. Ennek a tételek tulnyomó része a bank angol és egyéb külföldi szoros baráti összeköttetései által az intézet ügyfelei részére a bank kezességével korábban nyújtott hitelekbe áll.

Az adósságok és az értékpapírokra és árukra adott előlegek tételei az előző évi 57.4 millió pengőről 59.1 millió pengőre emelkedtek. Ezeknek a tételeknek, valamint a váltótárca emelkedése és az adósságok által év közben törlesztett összegek újabb kihelyezése bizo-

nyítéka annak, hogy a bank ügyfeleinek hitel igényeit a legnagyobb méltányossággal elégítette ki és új hitelek engedélyezésével is rendelkezésre állott a gazdasági életnek.

Az értékpapírtárca és az érdekeltségek tételeinek értékelése a szokásos konzervatív tartozó vállalati részvények tőzsdei árfolyamaiban az 1936. év folyamán bekövetkezett emelkedés teljesen figyelmen kívül hagyatván, e tételnél számottevő újabb latens tartalék jelentkezik. A vállalatoknál fennálló részvényérdekeltség tételeinek 150.000 pengőnyi emelkedése a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt.-nél vállalt részvényérdekeltséggel és a Szentendrei Papirgyár Rt. alapításában való részvétellel áll kapcsolatban. A jelzálog kölcsönök állománya vissza-

fizetések folytán további 800.000 pengővel apadt.

A kezességek tétele az előző évi 14.2 millióval szemben 13.4 millió pengővel szerepel. E tétel alatt a bank kizárólag az ügyfelek belföldön rendelkezésére bocsátott óvadékokat és kezességeket tartja nyilván.

A mérleg főösszege 163.9 millió pengőről 168.6 millió pengőre emelkedett.

A bank érdekkörébe tartozó ugszólóvna valamennyi ipari és kereskedelmi vállalatnál már az előző években észlelt javulás az elmúlt esztendőben is folytatódott; a forgalom emelkedésével a legtöbb vállalat tizeteredménye is megjavult, ami több vállalat osztalékának felemelésében is kifejezésre fog jutni.

Újabb hétféle adó- és illeték lép életbe

Miből akarják lefedni a költségvetési előirányzatot

Bucuresti, február 24. (Az Uj Kelet tud.) Az új költségvetési munkálatok során, mint ismeretes, a kormány két és félmilliárd lejjel növelte az előirányzatokat. Ez a művelet kétségtelenül azonban nem történhetik meg anélkül, hogy a kincstár újabb terheket ne vőjjon az adófizetőkre. Az elmúlt költségvetési évben ugyancsak azzal az ígérettel, hogy nem akarja többé az adófizetőket terhelni, a kormány kétmilliárd 800 millió lejt közevett és 805 millió közvetlen adóval sújtotta a nemzetgazdaságot. Ezenfelül pedig a külkereskedelmi rendszerben történt változás során 12 százalékos illetéket is vetett ki, ami újabb kétmilliárd lej bevételi többletet, tehát a lakosság szemponjából teherfölleket jelent. Ilyenfórmán a folyó évi április 1-ig mintegy ötmilliárd lejjel emelték a közterheket. 1936-ban megváltoztatták a forgalmi adó kivétési módját, amely újabb egymilliárd lejjel emelte a közterheket.

Az új költségvetési év, annak ellenére, hogy a pénzügyminiszter a meghatározotttaban a jelenlegi adórendszer mellett tett hitet, újabb illeték- és adóemelésekkel fog járni. A Dreptatea, a nemzeti parasztpárt hivatalosa

szerint az egyik beszerzett információ szerint a következő újabb adó- és illetékszaporulatról tud:

1. Gyapotadó; 2. kávéfogyasztási illeték; 3. huzalilleték; 4. egyes áruknál a forgalmi adó két százalékkal való emelése; 5. a számlákon a repülőadók emelése (egyezrelekről kétezerlekre); 6. az igazságszolgáltatási bélyegilletékek növelése; 7. a pótdadókna egészségügyi célokra két százalékról 3 százalékra való emelése.

A lap szerint ezzel még nem fejeződött be az új adógyártási folyamat. A pénzügyminiszteriumban most dolgoznak azon hogyan lehetne újabb és újabb adónemeket kitalálni a felsorolt költségvetési előirányzatának fedezésére.

Benamy: „Szerelm albertben“, kapható minden könyvkereskedésben. Epochakiadás.

HÍRDETTÉS AZ ÜZLET LEIKKE: HÍRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

HAR ZION

Egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogóalatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

HAR CARMEL

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Carmel	február 25	Har Cion	március 13
Har Cion	március 4	Har Carmel	március 25
Har Carmel	március 11	Har Cion	május 1

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

a

„Kedem“ utazási iroda

transzilvániai és banati vezérképviseleténél.

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigénység szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercola

TURNUL FORMIDABILULUI
ANSAMBLU DE OPERETE
„SIEGLER“
IN FRUNTE CU MAREA
ARTISTA
SEVILLA PASTOR

SI RENUMITA
PRIMADONA
ERNA SIEGLER

REPERTORIUL

A Siegler-féle jiddis operett-társulat

cluji programja:

A kat. gimnázium disztermében

Március 2-án, kedden este 9 órakor:

Dus Melamedl

Március 3-án, szerdán este 9 órakor

O moștenire cu cântec

(Örökség bonyodalmakkal)

Március 4-én, csütörtökön este 9 órakor

NEGRESSA

(A néger nő).

Jegyek elővételben kaphatók a Piața Unirii kioszkban.

Saját diszettek és zenekar. Zeneigazgató: I. S. Polliakov zeneszerző. Rendező: M. Pastor. Segédrendező: Abram Asch.

Luca kavaro felháde bukáss nak g teri m bukott a sajn baloda kitört, lött, h előtt k zal, h berek Ilyen ki har fel a p ban re vezett róla, h dett, h Hiszen niszer tes mi Ami zása i termés luca. k kákon voltam kérdés ták m kötele Puhá felszjo Az kemén a bágy Hoss tianutó Még mai a marak állítja „Cse minisz nyebb gyott hogy v való, b berális zal sen folyósó közben teriket megtol neki l ismerl a belüg sem ké (Strung önmaga hogy a jól ism sát és ben, m földmű riumok és erkő azonban héz he zadó m rális pé Vala lescu S dött Tu azonban tolnia Polit zitivum A m olvassu nem tá áldott könnyű számár terpellá merte anarchi nak a rálása diák „olyan nik az pedig i Ezt feltehet alkalom szágban terek is hogy ez első alk berális

„Első alkalommal az országban...?”

Tallózás Iuca volt belügyminiszter bukása körül

Iuca volt belügyminiszter személye körül kavargó a politikai élet. Nem az elementáris felháborodás moraja az, hanem a szokásos, a bukással együtt járó politikai pletyka. Iucának gyenge sajtója volt, míg belügyminiszteri minőségben ténykedett, most azonban a bukott belügyminiszter távozásakor mintha a sajnálkozás hangjai érződének ki még a baloldali sajtó hasábjain is. Amikor a krízis kitört, a liberálisok, elkeseredésükben afőlt, hogy éppen most, a hatalomról távozás előtt kell népszerűségüket kockáztatniok azaz, hogy szembeszállnak a jobboldallal, emberek eltávolítását követelték a kormányból. Ilyen ember volt Iuca is. Holott egyébként ki haragudna rá? A Mitica névvel ruházta fel a politikai argó és ez a Mitica név valóban reá illik. Szelió, csendes ember, ugynevezett jó lélek, aki igazán keveset tehet róla, hogy az ochrana ravaszágain nevelkedt, Inculet olyan csunyan kijátszott vele. Hiszen lényegében Inculet volt a belügyminiszter, Iuca pedig csak a báb, akit a helyettes miniszterelnök dróton rángatott.

Amikor Iunian a Radulescu diák megkínzása ügyében meginterpellálta a kormányt, természetesen nem Inculet választott, hanem Iuca. Ilyen formán: „nem aludtam éjszakákon át, állandó telefonösszeköttetésben voltam a rendőrséggel és ostromoltam őket kérdéseimmel, hogy még mindig nem találják meg a tetteseket?... En teljesítettem a kötelességemet...”

Puhan, szintelenül hullottak a szavak a felajzott idegzeti képviselőkhöz felé.

Az emberek önkéntelenül is Ionel Batainu keménykötésű figurájával mérték össze ezt a bágyadt, puha belügyminisztert.

Hosszu volt a liberálisok utja Ionel Bratianutól Mitica Iucáig.

Még a Lupta is, az egyetlen lap, amely a mai atmoszférában is elszánt hangnemből marakszik a szélsőjobboldallal, áldozatnak állítja be Iucát.

„Csak véletlenül volt most Iuca a belügyminiszter — írja, — aki éppen a legszerényebb liberálisok közül való, soha nem vágyott miniszteri székre és soha nem is hitte, hogy valaha miniszter lesz belőle. Nyilvánvaló, hogy most az összes miniszterjelölt liberálisok meg akarják enni. Sőt egyesek azaz sem elégedtek meg, hogy a képviselőház folyósín lázadozzanak, vagy hogy beszéde közben szakítsák félbe saját belügyminiszterüket. Manolescu Strunga még azzal is megtoldotta ezt, hogy nyilatkozatban támadt neki Iucának és ebben megmondotta, hogy ismeri azt az embert, aki tudná, miként kell a belügyminisztériumot vezetni. Mondanunk sem kell, hogy ez az ember maga Manolescu Strunga, aki ezzel nagylelkien felajánlotta önmagát a belügyminiszteri székre. Csak-hogy a liberálisok, különösen pedig ellenfelei, jól ismerik Manolescu Strunga mértéktartását és állhatatosságát a kormányzási tettekben, még azokból a lármás időkben, amikor a földművelésügyi, majd az iparügyi minisztériumokat vezette és ténykedése anyagilag és erkölcsileg is deficitelt járt. Kétségtelen azonban, hogy Strungának sikerült kissé nehez helyzetbe hoznia a kormányt ezzel a lázadó magatartással, amelyet azonban a liberális párt sohasem szokott honorálni...”

Valahogy úgy történt tehát, hogy Manolescu Strunga jelentős részben közreműködött Iuca megbuktatásában, nem sikerült azonban Iuca eltávolítása után önmagát feltöltnia a belügyminiszteri székbe.

Politikai körökben ezt a krízis egyik pozitívumaként jelölik meg...

A megélenkült és friss Patria hasábjairól olvassuk, hogy Iuca volt belügyminiszter nem tartozott a nagy politikai érzékekkel megáldott emberek közé. Hogy úgy mondjuk, könnyű ziccert hagyott az ellenzéki sajtó számára. Azt írja a Patria, hogy Iunian interpellációjára adott válaszában Iuca beismerte a parlament előtt azt a káoszt és anarchiát, amelybe az országot a kormány-nak a szélsőséges mozgalmakkal való cimborálása sodorta és azt mondotta Radulescu diák elrablásáról és megkínzásáról, hogy „olyan eset ez, mely első alkalommal törté-nik az országban, népünk lelke és szokásai pedig idegenek ettől az aktuusoktól.”

Ezt mondta Iuca és erre a Patria könnyen felteheti a kérdést, hogy vajjon igazán első alkalommal történnék hasonló esetek az országban? Még maguk a liberális parlamenterek is szükségesnek tartották leszögezni, hogy ez az állapot három éve tart. Vajjon első alkalom? Igen, első alkalom, amikor liberális politikusok is szóvá merik tenni a

kérdést és tiltakozni mernek a szélsőséges alakulatok cselekedetei ellen.

Erőszakoskodások, emberrablások, verekedések nem történtek vajjon eddig is?

Akkor hát mik voltak a bucaresti és galati erőszakoskodások, az egyetemi ügyvédi kamarai támadások és Stelescu meggyilkolása?

Azon a napon — írja a Patria, — amikor a belügyminiszter a kamarában ítélte el az aljas cselekedetet, amely „első alkalommal” történnik az országban, Clujon, munkatársunkat Ed. Mezincescut nyílt uccán megtámadták és súlyosan megsebesítették.

Sibiuban két nappal ezelőtt ugyanilyen erőszakoskodást szenvedett el Petre Draghici tanár.

Cernautiban tíz légionárius diák, közöttük néhány teológus, behatolt a Xenopol diákotthonba, erőszakkal cipelték ki a szobájából Vasile Pascan nemzeti parasztpárti

diákat, átvitték egy másik szobába, az asztalhoz kötötték, megkínzták és elgyötörték és végül valótlon nyilatkozatok aláírására kényszerítették.

Ugyancsak Cernautiban több diák az uccán akarta megtámadni D. Moldovanut, Bucovina volt tartományi igazgatóját.

Clujon, Bucarestiben és más városokban szintelenül érkeznek a fenyegető levelek a szélsőséges mozgalmak ellenfeleinek címére.

Ami Aurelian Radulescu ifju liberális diák esetét illeti, még azt is megelőzte Gogu Radulescu diák esete, akit szintén az uccáról ragadtak el és kintoztak meg, „az orvostan-hallgatóknak” ugyanabban az „otthonában.” Csakhogy Gogu Radulescu esetét az Aurelian Radulescutól eltérően nem tisztázta Iuca, holott a kérdést felvetették a kamarában, mint ahogy Gogu Radulescu ügyészségi feljelentése dolgában sem történt semmi.

Ezek után a Patria joggal teszi fel a kérdést, hogy vajjon a Radulescuéhoz hasonló esetek „először” történnék-e az országban? Mert történtek az utóbbi négy év alatt bőven hasonló esetek, csak hogy ezeket a kormány elfelejtette. A Patria pedig ezzel a kápból ért felsorolással csak emlékeztetni akarja azokat a minisztereket, akiknek váratlanul nagyon gyenge lett a memóriájuk...

Milyen foglalkozások járnak leggyakrabban aranyérrrel?

Egész egyszerűen — minden üdülőfoglalkozás. Ezekkel a foglalkozásokkal szinte együtt jár az aranyér, azonban, sajnos, ritkán változtathatja valaki foglalkozását az aranyeres bántalmak miatt, ezért örömmel üdvözölhetjük azt a szert, amely az életmód változtatása nélkül is segít. Orvosi körök évtizedek óta igazolják, hogy a „Goedecke“-féle

Anusol aranyérrkupok

a fájdalmakat gyorsan megszüntetik és a betegséget gyökerestől kiirtják.

tak, a következő pillanatban borzalmas látványban volt részük. A mozdony véresen cipelte maga után egy fiatal nő láb nélküli testét. Mindkét lábát többől lemetszték a vonat kerekéi.

A mentők néhány perc múlva a helyszínre érkeztek és a legközelebbi kórház felé robogtak a megcsontított szörnyen vérző törzsszel. Operációt akartak végrehajtani rajta, de mielőtt ez még megtörténhetett volna kiszenvedett.

— Elhízott egyéneknek reggelként éhgyomorral egy-két pohár természetes „Ferone József” keserűviz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően leaszítja és a testet könnyeddé teszi. Az orvosok ajánlják.

„Franciaország baráti és szövetségi kapcsolatai szilárdak”

Párizs, február 24. (Rador). A szenátusban tegnap fontos külpolitikai vita zajlott le. Ambruster szenátor rámutatott arra, hogy Blum Genfben kifejezésre juttatott derülátása a baráti és szövetségi államokkal való viszonyra vonatkozólag, nem jogosult, tekintettel a tényekre. Birálja a francia-szovjet szerződést. Plaisan szenátor kéri a kormányt, tartsa fenn Franciaország földközítengeri jogait és legyen gondja rá, hogy Spanyolország végleges kormányzata ne irányuljon Franciaország ellen.

Delbos válaszában rámutatott arra, hogy Franciaország, habár örvend az angol-olasz egyezmény megkötésének, mégis általános földközítengeri megegyezést kíván. Franciaország meg fogja akadályozni bármelyik hatalom földközítengeri egyeduralmát. Mielőtt azonban a kérdésben megegyezésre kerülhetne sor, rendezni kell a spanyol polgárháboru ügyét. Franciaország a mindenki számára nyitott paktumok mellett van és a békének a Népszövetség keretében való szervezését kívánja. A francia kormány kész visszahívni a Spanyolországban tartózkodó önkénteseket, ha a többi ország is így tesz. Közvetítés útján kell véget vetni a spanyol polgárháborúnak. Franciaország baráti és szövetségi kapcsolatai szilárdak. Az angol-francia összefogás az európai béke biztosítéka. A kisanatantl, a Szovjetunióval és Lengyelországgal kötött egyezmények teljes erejükkel állanak fenn. A francia-német közeledés könnyebb lenne, ha a béke szavát nem fojtatnák el az ágyudörgések. Franciaországnak nincsen nagykövete Rómában, mert az akkreditáló kérés az olasz királyhoz és abesszin császárhoz kellene intéznie. Franciaország azonban nem szegheti meg a Népszövetség iránti kötelezettségeit Abesszinia elfoglalásának elismerésével. Remélem — fejezte be Delbos —, hogy végül is a félreértéseket tisztázni lehet.

Ezután a szenátus 267 szavazattal 1 ellenében lezárta a vitát.

— Eljegyzés. Reinfeld Elemér Murfatla-Cluj és Weisz Irén, a cluji KKL titkárnője, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. L.-né, Ghiris. Hida Hidalmással azonos. A kért cím: Oradea, Str. Millerand No. 1.

Felelemik az új házak adóját

Bucurestiben statisztikai illetéket fognak kivetni az ingatlanokra

A pénzügyminisztérium elkészült azzal a törvényjavaslattal, amely az új házak után fizetendő adó ötven százalékos fel-emelését vezeti be. Az új törvény szerint az új ingatlanok adóköteles jövedelmét kettőszöszik. Az adóalap egyik fele után hadseregfelszerelési célokra hat százalékos, a másik fele után pedig a rendes állami költségvetés javára szednének. Félős, hogy amennyiben a javaslatot a kormány elfogadja, az új illetéket az ország összes városi ingatlanaira kötelezővé teszik.

Bucuresti városi tanácsa azt kérte a pénzügyi kormánytól, hogy a bélyegtörvény módosítása alkalmával vezessenek be egy új statisztikai illetéket, amelyet a fővárosi ingatlanokra vonatkozó bérleti és adásvételi szerződések után a városi költségvetés javára szednének. Félős, hogy amennyiben a javaslatot a kormány elfogadja, az új illetéket az ország összes városi ingatlanaira kötelezővé teszik.

A vonat elé vetette magát Targu-Muresen Gál Piri volt cluji színésznő

Morlinista szenvedélye vitte öngyilkosságba az alig 29 éves nőt

Tg.-Mures, február 24. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este a tg.-muresi pályaudvaron a Reghin felől jövő vonat elé vetette magát Gál Piri, volt cluji színésznő. A mozdony kerekéi többől lemetszték a sze-

ládját Clujon jól ismerték. Apja az impériumváltozás előtt az egyetemi kör tisztviselője volt. Anyja ma is itt él. Gál Piri miután elkerült Clujról számos transzilvániai városban lépett fel. Egy idő múlva azonban a szerencsétlen fiatal nő morfinista lett. Emiatt ott kellett hagynia a színpadot, sőt egy ideig az ideggyógyászati klinikán ápolták.

A morfiüm és különböző sorscsapások tönkretették Gál Piri idegeit. Mivel anyagi körülményei sem tették lehetővé, hogy morfiümot szerezzen, de a méregről nem tudott lemondani, orvos és gyógyszerész ismerőseitől próbálta megszerezni a napi adagot. Majd amikor nem ment simán, a teljesen leromlott idegzeti alig 29 éves nő sokszor erőszakkal igyekezett morfiümhoz jutni.

Egy idő múlva divatrevü rendezéssel próbálkozott Transzilvániában, próbálkozásai azonban nem jártak sikerrel, ami még jobban hozzájárult idegállapota leromlásához. Nemrégén Tg.-Muresre utazott, hogy ott az egyik szanatóriumban gyógygyuljon szörnyü szenvedélyéből. Néhány hónap múlva valóban javulás állott be az állapotába úgy, hogy szállodába költözött. Szombaton elment egy bátra, ahol nézeteltérése támadt az egyik rendezővel, aki kiutasította. Ez annyira elkeserítette, az amugyis zaklatott idegzeti színésznőt, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Napokig vívódott önmagával, amig tegnap este végérvényesen elhatározta magát.

Este kiment a pályaudvarra, ahol az utasoknak feltűnt a rendkívül nyugtalanul viselkedő nő. Többektől érdeklődött, hogy mikor jön a vonat Reghin felől. Aztán kiment a sínparók közé és elvegyült a vonatra várók között. Rövid idő múlva berobogott a Reghin felől érkező gyors. Az utasok egyszerre velőtrázó sikoltást hallot-

Óvakodjunk a meghüléstől!

„Már a csontjaimban érzem a nedvességet. Biztos, hogy meghültem.”
— „Amint hazatértek, használjon Carmol-t” bedörzsölésre és rögtön elmúlik.”

*) Carmol a legjobb bedörzsölő szer meghülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

rencsétlen lány lábát, de még élt, amikor a megdöbbsent szemlélők kiszabadították a mozdony kerekéi alól. A szörnyen megcsontított testü Gál Pirit kórházba szállították, ahol operációt akartak végrehajtani rajta, de éjjel két óraker kiszenvedett.

A szerencsétlen sorsu színésznőnek néhány évvel ezelőtt Clujon volt szerződése az Ihász-Fekete társulatnál. Gál Piri csa-

SPORT

A nemzetközi sportvilág képviselői és hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára Meisl Hugót

Díjat alapítanak Meisl emlékére. Gondoskodás történt Meisl családjáról. Meisl Wili dr. lesz Meisl Hugó utóda?

Bécs, február 24. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap temették Bécsben a labdarugósport elhunyt kiváló vezérét, Meisl Hugót. A temetésen mintegy huszazres tömeg vett részt. Utolsó útjára elkísérték nemcsak a bécsi sportolók, hanem számos külföldi sportszövetség küldöttsége, közöttük dr Bauwens, a német birodalmi sportszövetség egyik vezetője. Prágából megjelentek Haller és Brada örnagy, Magyarországból Fischer Mór elnök, Fodor dr és Kenyeres, Olaszországból Mauro és Barrassi, Franciaországból Delemey, Svájc-ból dr Teicher. A Nemzetközi Labdarugó-Szövetséget Schtricker képviselte. A kormány képviselőiben Preis udvari tanácsos volt jelen. A bécsi sportegyesületek tagjai gyászszalaggal vettek részt a temetésen.

A zsidó hitközség képviselőiben dr Friedmann elnök jelent meg, a Hakoah dr Körner diszelnököt delegálta. A gyászszertartást dr Taglich, Bécs főrabbija végezte, aki beszédében hűségese zsidónak és jó osztrák állampolgárnak jellemezte Meisl Hugót, aki dicsőséget szerzett Ausztriának. Az imákat és énekeket Margulies és kórusa végezték. Az osztrák labdarugósövetség elnöke, dr Eberthaler bucsubeszédében ezeket mondta: „Hugó Meisl, mint tiszt kiűzött osztrák hazájáért, amelyet végtelenül szeretett. A legmagasabb sportkitüntetések tulajdonosa volt”. Gerő dr főügyész, az osztrák szövetség alelnöke Meisl Hugót mint a legönzetlenebb embert parentálta el. „Ez a férfi, aki Ausztriának óriási összegeket szerzett, mint szegény ember halt meg”.

Ki lesz Meisl utóda?

Bécs, február 23. (Az Uj Kelet tud.) Meisl Hugó temetése után a bécsi labdarugósövetség köreiben megindultak a tárgyalások az elárvult főtítkári szék betöltése érdekében. Kétségtelen, hogy a konkurencia igen nagy, nem kevésbé igaz azonban és ezt az osztrák szövetség vezetői jól tudják, hogy a főtítkári állásra nehéz még egy Meisl Hugót találni. A számbajöhető között szerepel Meisl Wili dr is, aki Londonban Lord Melchett mellett a Makkabi Világszövetség élén a főtítkári teendőket látja el.

Alapítvány Meisl emlékére

Meisl emléket a KK külön díj felállításával akarja megőrizni. Egyelőre kimondják, hogy az idei — jubiláris KK — KK-örmeit Meisl képe fogja díszíteni.

Az osztrák szövetség Meisl családjáért

Meisl családjáról gondoskodás történt. Az özevegnek hat hónapig folyósítja az osztrák szövetség Meisl összes illetményeit. Meislnek nagyobb életbiztosítása is volt, azonkívül az özeveg nyugdíjat is kap a Länderbanktól, amelynek nyugdíjas főtisztviselője volt Meisl.

Fegyelmi eljárás Paneth ellen

Bucurestiből jelentik: Az asztalitenisz szövetség fegyelmi eljárást indított Paneth Vilmos, a Haggibbor válogatott asztalitenisz-szezője ellen. A fegyelmi eljárás hivatalból indult meg annak megállapítására, mennyiben felelnek meg a valóságnak azon vádak, amelyeket a világbajnoksággal kapcsolatban Paneth ellen különböző lapok emeltek.

A szövetség egyidejűleg Vladone Victor (UEC) ellen is fegyelmet tett folyamatba, aki — mint ismeretes — lemondta világbajnoksági kiküldetését.

Az ülés hétfőn lesz, az UEC képviselőiben Metes UEC igazgató lesz jelen.

LONDON, február 24. (Rador). A jégkorong világbajnokságok középdöntőiben tegnap a következő mérkőzéseket játszották: Anglia—Magyarország 5:0 (2:0, 2:0, 1:0), Svájc—Lengyelország 1:0 (0:0, 1:0, 0:0), Németország—Csehszlovákia 1:1 (0:0, 0:1), Meghosszabbítás után Németország—Csehszlovákia 1:0 (0:0, 0:0, 1:0), Kanada—Franciaország 13:1 (2:0, 4:0, 7:1). Csütörtökön Németország—Kanada, Anglia—Svájc, pénteken Németország—Svájc, Kanada—Anglia, szombaton Anglia—Németország és Kanada—Svájc mérkőzések fejezik be a világbajnoki tornát.

Szombaton lesz a Venus—Juventus mérkőzés. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság első fordulójának programján két bucuresti mérkőzés szerepel: Venus—Juventus és FC Rapid—Crisana. Minthogy az egyesületek között nem jött létre megállapodás arra nézve, hogy a két mérkőzést vasárnap

egy pályán játsszák, a Venus—Juventus mérkőzés szombaton lesz.

Országos kardvívóverseny Satumaren. A satumarei sportegyesület február 23-án Satumare város bajnokságáért országos kardvívóversenyt rendez.

Milyen felállításban játszik az Universitatea vasárnap a Gloria ellen. A Nemzeti Bajnokságban vasárnap Clujon a Gloria—Universitatea mérkőzés kerül eldöntésre. Az egyetemi csapat szorgalmasan készül a vasárnapi mérkőzésre. Minden valószínűség szerint az U a következő összeállításban fog játszani: Sepsí, Borgea—Jancovici, Stefan-

es—Gain—David, Bencze—Draga—Putno—Ploesteanu—Medrea. Amennyiben azonban Gain, aki katonai szolgálatot teljesít Timisoaran, nem vehetne részt a mérkőzésen, helyét David tölti be, míg a David kijelölt helyén Golub fog játszani.

Junius 22-én Braddock—Louis-meccs? Amerikai jelentés szerint Braddock és Louis szerződést kötött a nehézsúlyú ökölvívó világbajnoki mérkőzésnek június 22-én történő lebonyolítására. Braddock 500.000 dollár biztosítékot kap, azonkívül 50 százalékos részesedést a mérkőzés film- és rádióközvetítéséből. Louis a bevétel 17 százalékát kapja. A várható bevételt egymillió dollárra becsülik. Ha ez a mérkőzés megvalósul, akkor Schmeling júniusban nem mérkőzhet a nehézsúlyú világbajnoki címért.

Birger Ruud kikapott St. Croixban honfitársától, Reidar Andersentől. Reidar (Andersen 3 méterrel ugrotta túl a kétszeres olimpiai bajnokot s ez elég volt a győzelemhez. Andersen pontszáma 233.2 volt, ugrása 54.59 m. Birger Ruud: 230.8 56 és 54 m. Harmadik a svájci Reymond volt.

AUREL TOMA román ökölvívó New Yorkban 10 menetben pontozásos győzelmet aratott Henry Hook amerikai boxoló felett.

SZÍNHÁZ-FILM

Rip van Winkle

A klasszikus operettirodalom gyöngye, Meilhac és Planquette romantikusán vidám szövegű, gyönyörű zenéjű dalműve kerül színre péntek este igen hosszú pihenés után. Ez a vígjopéra, amely a világ nagy operaházainak egyik legkedveltebb műsor-darabja, nálunk Gróf László modern rendezésében, fényes kiállításban, remek szereposztásban bizonyára új életre fog kelni és állandó műsoradarabja marad színházunknak. A Ripp van Winkle tudvalevőleg annak köszönheti hallatlan népszerűségét, hogy mu-

zikája el nem évülő szépségeket őriz. A csillogóan vidám, értékes melódiákat roppant mulatságos mese keretezi be. Gari Gyula vendégszereplése külön attrakciója az előadásnak, amelynek főszerepeit Solymosán Magda, Stefanidesz Ili, Czoppán Flóra, Bereczki Magda, Borovszky Oszkár, Csóka József, Fülöp Sándor, Deesy Jenő, Csengeri Aladár, Dancsó György alakítják.

A zenei rész betanításának nehéz munkáját Stefanidesz József végezte.

A Budai Nagy Antal előkészületei

Kós Károly hatalmas drámájának Vignszínházi sikeréről kolumnákat írt a sajtó. A legelőkelőbb budapesti kritikusok a magyar drámaírás megújítását látják a Budai Nagy Antalban s egyenesen a Bánk bán mellé helyezik. Csak természetes, hogy ennek a nagyszabású műalkotásnak bemutatójára egészen különleges lendülettel készül a színház.

A darabot nálunk is Bánffy Miklós gróf rendező, aki a vignszínházi előadást is irányl-

totta. Az ő európai mértékkel is magasrendű rendezői művészete nálunk is biztosítja a Budai Nagy Antal kongeniális előadását. A díszleteket és kosztümöket a mi színházunk is Kós Károly tervel alapján készíti el. A címszerepben Nagy István először jut olyan feladathoz, amely képességeit teljes mértékben próbára teszi. A társulat valamennyi férfitagja résztvesz az előadásban. A női főszerepet a szerző leánya, Kós Dodó alakítja.

A Csárdás 34.-szer

Ma este 34-szer kerül színre a szezon legnagyobb operettsikere, a Csárdás. Egészen bizonyos, hogy a Csárdás igen hamar el fog

érni második jubileumához, ami érthető is, hiszen ilyen épkezláb operett régean nem került színre színpadunkon.

HETI MŰSOR:

Csütörtök fél 9: Csárdás. (34-edszer.)

Péntek fél 9: Ripp van Winkle. (Meilhac és Planquette világhírű vígjopérajá, teljesen új beállításban, új díszletekkel és kosztümökkel. Rendező: Gróf László. Gari Gyula tenorista vendégfelléptével. Solymosán Magda, Stefanidesz Ili, Czoppán Flóra, Borovszky, Csóka, Fülöp, Deesy a főszerepekben. Premierbérlet 20. szám.) Szombat d. u. 5: A virágzó asszony. (Olcsó helyárakkal.)

este 9: Ripp van Winkle. (Rendes bérlet.) Vasárnap d. u. 3: Eső után köpönyeg. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: A nagy ékszerész. (A nagyszerű Karinthy—Majoros vígjáték negyedik előadása.)

este 9: Ripp van Winkle. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Budai Nagy Antal. (A transzilván ciklus bemutató előadása. Kós Károly nagyszerű, négyfelvósos drámája. Rendező: Gróf Bánffy Miklós. A díszleteket és kosztümöket Kós Károly tervezte. A címszerepben Nagy István. Főszereplők: Borovszky Oszkár, Benesa Ilona, Czoppán Flóra, Csóka József, Fülöp Sándor, Gróf László, Jenei János, Kós Dodó (mint vendég), Kovács György, Lantos Béla, Simon György, Tompa Sándor, Tóth Elek. Premierbérlet 21. szám.) Kedd fél 9: Budai Nagy Antal. (Rendes bérlet.) Szerda fél 9: Budai Nagy Antal. (Harmadszor.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Csütörtök, február 26 (Timisoara): Piros rózsák.

Péntek, február 26 (Timisoara): Herodiada.

Szombat, február 27 (Timisoara) (matiné): Szimfónikus hangverseny.

Szombat, február 27 (Timisoara) (este): Vigözveg.

Vasárnap, február 28 (Timisoara): Az eladott menyasszony.

Hétfő, március 1 (Oradea): Herodiada.

Kedd, március 2 (Oradea): Piros rózsák.

Szerda, március 3 (Satumare): Herodiada.

Péntek, március 5 (Cluj): Az eladott menyasszony.

Szombat, március 6 (iskolai matiné): Bohémélet.

Vasárnap, március 7 (matiné): Piros rózsák.

Hétfő, március 8: Horia.

Szerda, március 10: Vigözveg.

ROYAL MOZGO MUSORA:

A havasok királya. Luis Trenker, a világhírű siverszenyző szenzációs sportfilmje. Csóda tájfelvételek Tirol festői hegyeiről. Izgalmas siverszenyek, boxmérkőzés és más érdekes sportesemények. Műsor előtt a legújabb Fox világhírű.

Lehetőleg közreműködő társai

keres félmillió lejjel nagy vevőkörrel rendelkező, biztos, nyugodt megélhetést nyújtó timisoarai kereskedelmi nagyvállalat. Jelenleg 10.000 lej jövedelem, valamint tőke biztosítva. Levelek „Nagyvállalat” alatt a kiadóba kéretnek.

EDISON MOZGO MUSORA:

Világvárosi műsor román és magyar feliratokkal: I. Donogov Tonka. A rejtalmes város. Anny Ondra-val. II. Barnum cirkusz. Izgalmas filmek. Wallace Beery, Adolph Menjou. III. Hiradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órákor.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órákor: Premier! I. Pankratow generális. Monumentális orosz filmsláger. Fősz.: Nora Ney és Fr. Brodnievic. II. Az egész világ dalol, nevet és szeret. Szovjet vígjáték. Fősz.: Leonida Utesoff és L. Orlova. III. Journal. Román és magyar feliratok.

APRÓ HIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Utazói állást keres erkölcsi és anyagi garanciával rendelkező fiatalember. Cim a kiadóban.

Vezérképviseletet, ipari vagy kereskedelmi vállalatot átvennék vagy betársulnék. Clujon. „500.000 lej jellegre” a kiadóba.

Kilencéves fiam mellé korrepetitornak energikus izr. urilányt keresek teljes ellátás és 500 lej havi fizetéssel, ki délelőttökén a főzénél is felügyel. Ajánlatokat: „Családtagnak tekintem” jellegre a kiadóba.

יה ביה דיא תלמוד תורה בראשון ויום אינון מלמד מיר גמרא חומש-רשי אונד דרדקי אפערטע ביו ריה ניסן הבעל אן Primrabin D. Sperber Brasov, Str. Castilului 64.

Egy álló gőzkazán 6 légkörös és egy gőzölő apparátus teljes felszereléssel druckfestéshez alkalmas eladó. Cim: Oradea főiskolai kiadóhivatal, Str. Rimanóczy 4.

Hölgyek figyelmébe! Princesz fűzők bárály alkalomra legprecízebben a legújabb szesztem szerint Sonderling-szalóban készült. Reg. Ferdinand 3.

עס ווירד געווען פיר וויסארא אין איין קלוש-ער רעסטוראנט אין דער קיכע איינע אללייטשעווערע פרוי וועלכע בעצגליך כשרות אלס משגיחה זאכערלעסליך איז, וואס זיע מיט זאלכען צייג-ניסען בעווייזן מוסט וועלכע פיר דען ספרדישען בייד ענטשערעכען אפערטע אונטער Masgichisz אין דיא אדמיניסטראציען געהאלט לויט פער-ייגן בארונג.

Üzlethelyiségek igen jó negyedben, alkalmas fliszer, bodegának olcsón kiadók. Bóvebbet Str. Cristea 38.

Kiadó május 1-től 3 szobás komfortos lakás, 1 szoba teljesen külön bejárattal. Nationala Biztosító Regina Maria 6.

Keresek május 1-re kettő vagy háromszobás komfortos, egészséges, tiszta lakást, lehetőleg földszintes és különálló házban, a Motilor uton, a sörgyár közelében. Cím: „Pontos” jellegre a kiadóba kérek.

Kiadó május elsejére három szoba, konyha, speiz, mosókonyha, pince, padlás, előszoba, hall, parkettes, két terrasszal, kerttel külön telken strada dr. Pop Iuliu No. 28.

Keresünk egy kettőszobás és egy háromszobás komfortos lakást kertes, lehetőleg egy telken. Cim a kiadóban. Ügynököt díjazunk.

Speciális kézi blondelkeretek és bármilyen képkeretkülönlegesség olcsón 10 évi jótállással készülnek: „Pax” Cluj, Cal. Victoriei 6.

No okozzon gondot Önnek a házasság problémája, mivel közvetítem által, úgy szegény, mint vagyonos körökben, teljes diszkreció mellett, feltétlenül megtalálhatja megfelelő élettársát. Irjon vagy forduljon bizalommal hozzám s akkor mindéről díjtalanul tájékoztatom. Ed. Heitler Timisoara, II. Str. Neculcea 3.

Kettő darab belföldi perzsa szőnyeg 120x150 nagyságban eladó. Érdeklődni Decebel 13, jobbra utolsó ajtó.

LOBAGOLA

EGY NÉGER ZSIDÓ ÖNÉLETRAJZA

(34)

XXXI. FEJEZET

ELSŐ NAPOK AZ U. S. A.-BAN

Londonban. Ellopják a pénzem. Liverpool. Vándorkomédiások. Egy kerékpár. Először hallok Amerikáról. Civilizálni akarom Amerikát. Philadelphia. „Nem fogadunk be négert!” Gondozóháza akadok. A tüztáncos. A karzatnak játszom. Szerencsejáték. Egy jegy Dahomeybe.

Glasgowból Londonba utaztam. Londoni tartózkodásom idején megismerkedtem egy Austin nevű emberrel, aki nagyon megkedvelt engem és sok mindent megtanított, így az asztrológia alapelveire, amelyekhez nagyon értett.

Nem ismertem a pénz valódi értékét és így ahelyett, hogy ezer fontomat a bankba tettem volna, magammal hordoztam. Hogy megloptak a fehérek! Váltáskor kevesebbet adtak vissza és mindent áron felül számítottak nekem! Most már tisztában vagyok mindezzel, akkor nem ismertem még a dolgokat.

Londonból Liverpoolba utaztam. Ebben a városban gyakran cándultam át a gőzkompon New Brightonba. New Brightonban megismerkedtem egy Mrs. Collins nevű nővel, aki vándorkomédiásokkal utazott. Vándormozsija volt és magával hívott, hogy mutogassam magam és segítsek becsülni az embereket. Semmi okát sem láttam annak, hogy ne menjek vele és azt gondoltam, hogy jó mulatság lesz. Így hát velük mentem. Az ő emberei megtanítottak táncolni, azután fehér ruhába öltöztettek és a bódé előtt táncoltam az embereknek. Így utazva megismertem Angliának sok városát.

Hamar elfáradtam ettől az élettől, talán azért is, mert egy fityinget sem kerestem. Nem emlékszem, hogy valaha is csak egy banit is kaptam volna munkámért. Csak ennivalót adtak és a kocsiiban aludtam, mint a cigányok. Az asszony új ruhát vett nekem, de amikor megtudta, hogy ott akarom hagyni őket, visszavette a ruhát. A komédiát a worcestershirei Bedwley nevű kis városban faképnél hagytam.

A bedwleyiek nagyon szerettek engem és jól bántak velem. Ebben a városban tanultam meg biciklizni. Egy nap ugyanis Mr. Jenks, borbélymester, aki mellékesen bicikliket is adott bérbé, nekem is kölcsönzött egy biciklit és én felültem rá. Nem tudtam, hogy hogy kell, de nagyon meg akartam tanulni. Felültem hát a biciklit egy meredek domb tetejére, felültem rá és eleresztettem magam. Amikor leértem, a bicikli a nyakamon volt és én tele voltam ütessel, zuzódással. Azóta tudok biciklizni.

Meglátogattam egy közeli kisvárost, Kidderminstert. Szőnyegszövőgyárjai voltak.

Egy vasárnap délután kinn álltam a vasuti állomás peronján és láttam egy vonatot és az egyik kocsiiban összezsúfolva férfiakat és nőket, akik Istenhozzádót intégettek barátainknak, akik sirva bucsuztak odalenn tőlük. A fiu, aki mellettem állott, elmondta nekem, hogy a vonat utasai Amerikába mennek. Ugy emlékszem, mintha azt mondta volna, hogy „egyik gyarmatunkra” mennek. Amit a fiu Amerikáról mesélt, nagyon izgatott volt. Akkor hallottam először, hogy van egy nagy, új ország, amelyben férfiak és nők új otthon akarnak alapítani. Csodálkoztam rajta, hogy fiatal gazdám nem vitt oda, mikor pedig minden más arra érdemes helyre magával vitt.

A fiu azt mesélte nekem, hogy az új ország lakóinak nagyrésze utonálló. Azt mondta, hogy mindenki övébe dugott revolverrel, fegyverrel a vállán sétálhat ott. Talán ő el is hitte ezt, legalább nekem úgy mesélte, mintha igaz volna. És a kép, melyet elbeszélése elém festett, mindentől különbözött, amit Angliában vagy bárhol másutt láttam. Az ő szavai után itélve Amerika egy vad ország. Megkérdeztem tőle, hogy ezek az emberek minék mennek Amerikába, ha az olyan vad. Ezt felelte:

— Civilizálni az odaváló embereket. Ez izgatott engem is és egyszerre elfogott a vágy, hogy én is menjek oda és segísek civilizálni a népet. De a fiunak nem árultam el a szándékomat.

Nem volt „jóakaróm”, aki pórázón veze-

tett és lépteimet irányította volna és még maradt egy kis pénzem is; hát egy héten belül megvolt a jegyem Amerikába, „az utonállók országába.”

Amíg Skóciában és Angliában éltem, sohasem láttam más fekete embert. Emlékszem, hogy a párizsi dahomeyi faluban, mikor fiatal gazdám odavitt magával, láttam néhány feketét, de sem az előtt, sem az után egészen azokig a napokig, amelyekről most van szó, senki sem említette előttem, hogy van a világnak Afrikán kívül olyan része, ahol fekete ember él.

1909-ben Liverpoolban a Haveford hajóra ültem, amely a vad Amerikának Philadelphia nevű kikötőjébe indult. Ennek az évnek a tavaszán szállottam partra Philadelphiaban.

Ekkor állottam először szemben életemben a „colou”, a szín kérdésével. Egészen odáig senki sem említette nekem hivatalosan, hogy fekete vagyok, legfeljebb csak mint furcsaság tüntem fel. Ebben az új országban az lepott meg, hogy nem beszéltek rólam, mint fekete emberről, hanem „coloured man”-nek, színes embernek neveztek.

Miután a kikötő hatóságokon átestem és szabadon járhattam-kelhettem, itt is, ott is megfordultam és végül egy Kensington nevű helyre értem. Rögtön a londoni Kensington jutott eszembe. De mekkora különbség! Ott hallottam először, mióta elhagytam Afrikát, az ismerős „néger” szócskát. Vagy negyven házba kopogtam be, közöttük néhány nyilvános szállóba is, de mindenütt háttat fordítottak nekem. Akadt, aki azt mondta:

— Nem fogadunk be négert! — De voltak, akik ugyanezt nem mondták meg ilyen nyersen.

De nekem különben sem hangzott ez a szó olyan nyersen, mert nem láttam-e ez előtt is „néger”-eket a Guneai-öböl környékén is? A sors összehozott egy kedves, türelmes asszonysággal, aki, amennyire csak megértethette magát velem, mindent megmagyarázott nekem. Véletlenül ez az asszony Kidderminsterből vándorolt ki Amerikába, abból a Kidderminsterből, ahol az az ötletem támadt, hogy kijöjtek az utonállók országába. Mikor elmeséltem neki, hogy nem ég magam is Kidderminsterben jártam, sirva fakadt és elmesélte, hogy az az ő szülővárosa és hogy mennyire vágyódik a szíve, hogy oda visszalátogasson, ha csak rövid időre is. Felvilágosított arról, hogy az emberek ideát nem engedik maguk közé a „színes” embert, ami alatt a „fekete embert” kell érteni. Egyszerűen nem fogadják be. Ha szállást akarok, akkor szálljak meg egy fekete ember házában. És mint aki ismerős a dolgokkal, jegyezte meg:

— Tudja, ez nem a régi ország!

Es utnak indított. A Fa-mount Avenue-Thirteenth Street villamosra ültem. Mikor leszálltam, egy szivarka üzletbe néztem be, amelynek tulajdonosa egy „coloured man” volt. Kedvesen fogadott és behívott egy másik „színes”, aki történetesen nem volt fekete, hanem fehér. Hogy hívhatták mégis színesnek? Micsoda összevisszaság?

Ez a fehér „coloured man” magával vitt egy P-streeti házba. Ez az ucca inkább mezőnek, mint uccának látszott. Nem sok idő múlva rájöttem, hogy ez a ház egy játékbarlang volt. Nem tudtam, hogy az ilyen ház „rossz hely.” Érdekeltem, mint minden újdonság, ami utamba került.

A fehér színes-ember gazdám és gondviselőm lett. Egy lánnyal élt együtt a házban. Azt hittem, hogy a lány fehér, mint a férfi is, de nem tudtam mégsem, hogy milyenek nézzem az össze-visszaságnak ebben az országában. A kis ház majdnem mindig zsúfolva volt minden színárnyalatu színes férfiakkal és nőekkel; sokat ittak és pénzbe kártyáztak.

Ez volt a hely, ahol első ameikai benyomásaimat nyertem. Meg voltam lepve, mert minden egészen más volt, elütő attól, amit a kis fiu Kidderminster állomásán Amerikáról mesélt nekem. Főleg az meggyeveztem, hogy kis pénzem hamar elfogyott a P-streeti házban. Ha valamit vásárolni akartam, akkor rendszerint gazdám vásárolt helyettem, hogy „megvédjen” azoktól a „fabló” kereskedőtől.

Egy szép napon, mikor együtt sétáltunk, megálltunk egy falragasz előtt. Egy tíz centes muzeumot hirdettek. És gazdám azt gondolta, hogy talán ott kaphatok munkát. Nekem eszembe jutott, hogyan mulatott rajtam a nép Mrs. Collins vándorkomédiás előadásain és mikor patéonussom megkérdezte, tudok-e valami komédiát, igennel válaszoltam, mert a dolog tetszett nekem.

Mi odahaza, Afrikában, a papua-fa nedvből gyógyszert készítenek, amelynek hazai nyelven throy-on a neve. Főképpen nyílt sebeket gyógyítanak vele és hatása olyan, mint az amerikai „New Skin” (új bőr) gyógyszeré. Gyakran használtam magam is, emlékezetesen pedig akkor, amikor istenítélet alatt állottam szép virágom, Guma ügyében. Akkor, az istenítélet próbája előtt, atyám egyik feleségének segítségével egész testemet bekentem ezzel a szerrel. A gyógyszer olyan tejszerű valami. Nem tudom, hogy ennek a gyógyszernek a hatása volt-e, vagy valamilyen más okból kifolyólag, de amikor a fátylát meggyújtották és kezem, karom, lábam alá tartották, a tűz nem okozott fájdalmat, nem égetett sebet. Ez volt a leghatasosabb bizonyítéka annak, legalább az én népem felfogása szerint, hogy igazat mondtam. És eszembe jutott, hogy égő gyufát tarthattam bármikor is ujjaim alá, nem éreztem fájdalmat. Elmondtam a fehér színes-embernek, hogy ezt meg tudnám csinálni. Nagyon tetszett neki, bevezetett és bemutatott a muzeum igazgatójának. A bódé igazgatója azt akarta, hogy mutassam be előtte tudományomat, hogy tartsam a kezem a tűzbe és ne érezzek fájdalmat. Neki is nagyon tetszett az ügy. Gondviselőm elmondta neki, hogy a legsötétebb afrikai vadonból kerültem Amerikába.

Elhatározták hát, hogy börtököt és tollakat aggatnak rám, hogy mint Mr. Sumner is, mikor Coventryben a Lady Godiva körmenetben lovagoltam a tarka pónin. Azt is szerették volna, hogy táncoljak egy bensülött táncot, de tam-tam nélkül, ez lehetetlen volt. Beszélmem kellett még ezen kívül valamit legsötétebb hazámól is. De semmi határozottat nem tudtam saját hazámról; jobban monda, fogalmam sem volt arról, hogy milyen magasságban, szélességben és hosszúságban fekszik, sohasem tanítottak meg erre. Hazámról semmi pontos adatot nem mondhattam el. De azát a „muzeum” igazgatójának a segítségével egészen csinos kis előadást ütöttem össze.

Mindig szívesen hallgattak, különösen a zsidók, az agnosztikusok és munkások. Akko nem tudtam még, de előadásomban sok volt az ellentmondás és egy szót sem mondtam az én népem valódi szokásairól és erkölcséről.

Egy nap egy színházi ügynök látott engem a tízcentes muzeumban. Ugy érezte, hogy jó szám volnék egy színházban. Elvitt hát a muzeumból és egy elsőosztályu moziba dugott. Mondanom se kell, hogy bensülött táncom az újdonság erejével hatott.

Meg voltam elégedve sorsommal, addig, amíg a „coloured man” nem kezdett velem szombat esténként egy szívesküzlettel egybekötött játékbarlangba járni. Itt mindig egy csomó szerencsejátékkal akadtam össze. Hogy mi a szerencsejáték, arról addig semmit sem tudtam, de ezek az emberek hamar megtanítottak minden fajtára. Jól emlékszem az egyes játékok neveire: négy kártyás kéz, nyitott poker és kockajáték, amelyet röviden „craps”-nek hívtak. Különösen a kocka érdekelt de sohasem nyertem rajta! És még most sem, amikor elég mélyre csusztam, hogy néha résztvegyek abban a nemzeti időtöltésben, amelyet „coloured golf”-nak hívnak, még most sem nyerek soha egy centet sem, mert nem érek hozzá, hogyan kell játszani, vagy mire kell fogadnom. Néha megesezt, hogy nyertem valami keveset, de utána mindig elvesztettem és teljesedett ez a közmondás: ebul szerzett pénz ebul vész.

A hajón, amely Amerikába hozott, megismerkedtem Mr. K-val. Felkeltettem az érdeklődését, amikor a hajó egy jótékony célú hangversenyén elénekeltam a skót éneket: „Stop yer ticklin’, Jock.” Ideadta névjegyet és lelkekre kötötte, hogy ha a sors Pittsburgba vet, Pennsylvania államba, okvetlenül látogassam meg. Teljesen megfeledeztem róla egészen addig, amíg nem hívtak meg egy előadásra egy nagyon előkelő klubba Philadelphiaba, a Broad Streeten levő Mercantile Club-ba. Olyan óriási sikerem volt, hogy néhány tag felültem áttem a színpadra, hogy jöjjenek le közéjük és vacsorázzam velük egy asztalnál. És a sors itt összehozott újra Mr. K-val, Pennsylvania egyik szenátorával. Elmondta mindenkinek, hogy már találkozott velem a hajón, amelyen Európából Amerikába jöttem. Ez száz százezerrel emelte árfolyamomat.

Az egyik tag különösen érdeklődött irántam és megkérdezte, hogy lehet-e valamit érdekeltemben. Ez volt az a pillanat, amelyben elpanaszolhattam bánatomat, hogyan fogat ki mindenemből „gondviselőm” és hogy elmondjam, milyen elégedetlen vagyok. Szóval tettem mind azt, ami velem a P-streeti kis háztól kezdve történt és hogy oda kell adnom minden keresetemet a színes embernek. A gentleman nagyon megsajnálta. Megkérdezte tőlem, hogy nem akarok-e visszamenni hazámba és én igent mondtam. Hogy miért, azt ma sem tudom. Mit lehetnének odahaza? Kit akarnék látni? Egyszerűen igent mondtam, mert választolnom kellett. Hiszen valójában egészen jól boldogultam Amerikában is, csak körülményeim szomorítottak el, — hogy olyan sok pénzt keresek és semmit sem ma:kolhatok meg belőle. Ez volt az egyedüli baj.

Az illető ur azt felelte rá: — All right! Majd gondoskodom róla, hogy hazakerülj.

Ez boldoggá tett.

Több nyilvános fellépésem után az illető uriember elhívatott irodájába és tudomra adta, hogy mindent elrendezett a visszautazásomra és hogy Londonon át utazhatom Dahomeybe. Annyira örültem, hogy ki sem mondhatom, de hogy miért, igazán nem tudom.

Philadelphiai tartózkodásom alatt több tudós uri emberrel ismerkedtem meg.

Egy mási kkedvezősködő nagyon barátságos volt hozzám. Különösen dr. S. — és Mr. W. — Egyik sem kérdezett tőlem mást, mint ami csak hazámra vonatkozott, ahonnan szerintük utra keltem. Életemről és magánügyeimről egy szó sem esett. A yokuba nyelv iránt érdeklődtek, amelyről pedig nagyon keveset tudtam. Amikor ugye találtam, hogy nem tudok felelni a Dahomeyre vonatkozó kérdésekre, egyszerűen azt feleltem, ami eszembe jutott, de sohasem kevertem bele az én népemét és szokásait. Nem sokkal ezután meghívtak, hogy tartsak előadást az oxfordi Exeter College-ben levő Department of Anthropology-ban. A fétisizmusól kellett beszélnem. Nos, erről aztán igazán mindent tudtam és mondanom nem kell, hogy óriási sikerem volt. Előadásom nagyon tetszett a tanárnak, aki meghívott és egyáltalában az egész hallgatóságnak. Mert olyasvalamiről kérdeztek, amiről végre beszélni is tudtam! És azt hiszem, az University of Pennsylvania jó urai később rájöttek arra, hogy milyen rossz kérdéseket adtak fel nekem, ahelyett, hogy helyesen kérdeztek volna. Magától értetődőnek tartották, hogy mindazt tudom, amit kérdeztek tőlem.

Amikor elváltam tőlük, a jóságos Mr. W. kitünő ajánlólevelet adott M.-hez, az Oxford University tanárához.

Trockij zsidó tragédiája

I.
Nemcsak csecsemőket visznek ölben, hanem olykor felnőtt embereket is.
A felnőtt Trockijt például háromszor vették ölben.

Először:
Trockijékat Amerikában éri a hír, hogy Oroszországban kitört a forradalom. Hazasietnek. Kanadában marcona angolok állják útjukat. Semmi magyarázat, semmi indoklás — partra kell szállniok. Fogolytáborba viszik őket. Közben különböző intervenciók Londonban. Trockijjal közlik, hogy elviszik. Trockij tudni akarja, hová. Addig nem mozdul, addig nem megy. Az angolok erőszakhoz folyamodnak: karjaikba kapják és ölben viszik a kikötőbe...

Másodsor:
Trockijék Pétervárra érkeztek. A pályaudvaron hatalmas tömeg. Trockij nevét harsogja ezer és ezer torok. Trockijnak észbe jut a kanadai kaland. Az izmos angolok, akik ölbe vitték. Ebben a pillanatban kemény munkáscarok ragadják meg, ölbekapják és úgy viszik Trockijt az ünneplő menet élén a pétervári forradalmi kormány főhadiszállására...

Harmadsor:
Sztalinék szüneteltetésre ítélték Trockijt. Az emberek titkos utakon megneszelték az indulás időpontját. Ezekre menő tömeg özönlött ki a moszkvai pályaudvarra. Viharos tüntetés. A vasúti kocsiakra emberek állanak fel és szónokolnak. Trockijt éltetik. Trockij képet az egyik kocsi tetejére állítják. Az emberek azt hiszik, hogy Trockijék valamelyik fülkében ülnek a GPU őrzete alatt. Trockij ezalatt lakásán ül és vár. Mulnak az órák. Türelemtelen lesz. A GPU-t hívja telefonon. A telefondrót tulsó végén azt válaszolja egy hang, hogy két nappal elhalasztották az indulást. Másnap Trockijéért jöttek a GPU emberei. Trockij méltatlankodik: Ujabb csalás! — mondja és nyomban hozzátesszi: „Hová megyünk?” A GPU embere hallgat. S miként akkor a kanadai angoloknak, most Sztalin embereinek jelenti ki Trockijt, hogy egy lépést sem tesz addig, amíg nem mondják meg, hová viszik. Trockij feleségével bezárkózik egy szobába. Leveti cipőjét és várja az erőszakot. Küntől lárná hallatszik. Végre betörnek az ajtót. Két ember ragadja meg Trockijt, felöltöztetik és — megint ölben viszik az autóbába, amely néptelen utcákon száguld a néptelen pályaudvar felé...

II.
Ez a három ölbevétel — Trockij pályafutása. Ez a három állomás jellemzi legszembevetőbben ennek a viharos életnek zajos menetét.

Zsidó sors volna ez az örökös hajszoltság? Zsidó sors Trockij sorsa, az üzött emberé, akit mindig utolér a kergetés?
„Az antiszemitizmus az antitrockijizmusal ütötte fel a fejét” — írja Trockij a „Mein Leben”-ben. Azt állítja: azelőtt nem létezett számára zsidókérdés.

III.
Trockijnek ténylegesen alig voltak zsidó élményei. Önéletrajzában is csak néhány soft szentelt zsidó voltának. A szülők még eleinte bejártak a kolóniára, ahol a legközelebb fekvő zsinagóga volt, hogy ott töltsék a nagyünnepeket; anyja nem varrt szombaton; de később, a gyermekek és a jólét növekedésével csökkennek a rituálék a házban. Apja paraszti ember, falusi gazda. Korán költözött el a zsidó rajonból és nem a városba ment, mint a többi zsidók, hanem orosz-ukrán környezetben gazdálkodott. Már fiatal korában istentagadó volt. De a szülői becsvágy mégis megkivánja, hogy az okos fiu, a biblia ősi szövegét is ismerje. Egy odeszszai öreg melamednál tanul chimist a fiatal Trockij. De csak néhány hónapig. A biblia-

Munkás Mozgó

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor: Premier! Román és magyar feliratok!

Pankratow generális

Monumentális orosz filmsláger.
Fősz.: NORA NEY és F. BRODNIEVIC.

Az egész világ dalol, nevet és szeret

szovjetorosz vígjáték.
Fősz.: LEONIDA UTESEFF, L. ORLOVA.

tanulás „sem erősítette meg az atyák hitében.” A tanító maga is ateista volt.
— A nemzeti momentum — írja Trockij — nem volt önálló tényező a tudatomban, miután a köznapi élet keveset éreztetett azt velem. Az 1881-es korlátozási törvények folytán ugyan nem vehetett több földet az apám... ez azonban kevésbé éntett engem. Mint jómódu földbirtokos fia nem tartoztam sem a kiváltságosok, sem az elnyomottak osztályához. A családban és a gazdaság udvarában az orosz-ukrán nyelv dominált. Az iskolába ugyan csak százaléknorma szempontjából zsidókat és emiatt nekem is egy évet kellett vesztítenem, később azonban mindig első voltam és nem éreztem a „normát.” Nyílt nemzeti izgatás nem volt az iskolában, de a levegőben volt az erős sovinizmus, amely időnként nyíltan is fellépett...

Mégsem tudja elfelejteni Trockij az aranysemleges pópát, aki megvető pillantással és gunyos szóval illeti a zsidó fiukat, akik vallásórájukra külön terembe vonulnak át. És Rodzevic Vladimirt, az orosz őrnagy fiát, az osztály második tanulóját sem.

Vladimir egyszer engedélyt kért arra a szüleitől, hogy meghívassa a zsidó fiút. Szárazon, de udvariasan fogadták. Az őrnagy és felesége keveset szoltak hozzá, de az is kutató, fűrésző kezű kezűsködés volt. „Vladimirnek nem engedték meg a szülei, hogy hozzám eljőjön és kapcsolatunk megszakadjon.”

Futó pillanatok ezek Trockij számára, — mégis nyomot hagynak emlékezetében. De lelkivilágának és szellemiségének kialakulását is befolyásolják vajjon? Vallomása erről így hangzik:

— A nemzeti egyenlőtlenség valószínűleg földalatti lökés volt elégedettségemhez, amelyet az uralkodó venddel szemben éreztem. De ez az ok feloldódott a társadalmi igazságtalanságok többi jelenségeiben és nem játszott sem döntő, sem önálló szerepet...

IV.

Amíg a forradalomnak az uralkodó rend megdöntéséről és a hatalom megszerzéséről kell harcolnia, amíg Leninnel együtt a száműzetés és a földalatti munka útjait járja, Trockij valóban nem érzi zsidó voltát; ténylegesen nem létezik számára zsidókérdés. A forradalmár sorsában feloldódik a nemzeti momentum. Annnyira nem létezik számára, annyira nem éri, hogy Bécsben például, ahol gyermekei iskolába járnak és kötelező a vallásoktatás, a nagy választékban Trockijék a protestáns vallásra mellett döntöttek, mert úgymond, az „kevésbé farszto” a gyermekek számára.

De mielőtt a hatalom ormán áll, a forradalom — Trockij előtt felbukkan a zsidókérdés. Akaratlanul, önkénytelenül.

„Lenin azt akarta, hogy a belügyek élére álljak... én ellenkeztem és más érvek mellett a nemzeti momentummal is előhozakodtam:

— „Hedemes-e olyan fegyvert adni az ellen-ség kezébe, amilyen az én zsidóságom?”
Lenin fel volt háborodva:

— Nagy, nemzetközi forradalomban vagyunk; mi jelentősége lehet itt ilyen szármarságoknak?

— A forradalom tényleg nagy, de éppen elég buta fej maradt még.

— A buta fejekhez alkalmazkodjunk?!

— Nem kell alkalmazkodni, de kell egy kis koncessziót tenni a butaságnak: miért adjunk már a kezdetben okot fölösleges bizonyodalmakra?...”

Trockij nem lett belügyi népbiztos. A külügyek élére került. Bresztben képviselte a szovjetet és Wilsonhoz is őt akarta küldeni Lenin. A külügyeket és a külpolitikai miszsiókat azóta is elszerűtlenül bízzák zsidókra a szovjetben.

V.

Lenin egyszer aggodalmasan mondotta Trockijnak: Mi lesz a forradalommal, ha olyanok kezébe kerül, akik nem ismerik Európát, a nemzetközi munkásmozgalmat, akik nem csinálták végig az európai száműzetés iskoláját, mint az első vezérkar.

Lenin is, Trockij is Sztalinra gondolt, aki már akkor — Lenin első betegsége idején — építette a maga útját a hatalomhoz. S Trockij lélektani magyarázatot keres a Sztalin-Trockij antagonizmusra. Bizonyos célzásokat tesz Sztalin „Minderwertigkeitsgefühl”-jére Trockijék „intellektuális” fölényével szemben. Trockij szempont: Sztalin szívós, kemény ember, de szűk látókörű, műveltsége alulmarad az első vezérkar (Lenin-Trockij) nagy és egyetemes kultúráján. Ez az alacsonyabbrendűségi érzet szítja benne a gyűlöletet és a kemény akaratot is, amellyel meg-

szerzi és biztosítja magának a hatalmat. Sztalin nem ismeri Európát, Sztalin csak Oroszországot ismeri...
Hogy is mondotta Bisztritzki? A zsidó lélek földnélküliség-érzete. „Bodenlosigkeitskomplex!” — amelyet intellektuális túltengéssel kompenzál a természetaltól elszakadt zsidó. És ezen a ponton kerül legtöbbször összetűzésbe a talajérzetében kiegyensúlyozott, nem-zsidó környezettel...

Nem valószínű, hogy a mai szovjetreszim ellenzékét és az antitrockijista hadjáratot csak „nemzeti momentumok” idézték elő. Ebben az ellentétben sokkal mélyebb, sokkal általánosabb okok és történelmi erők játszóak a főszerepet. De hogy az egyik oldal, a hatalom ormán az „Európát nem látott” Sztalin diktatúrája áll az „orosz” forradalom nevében és a másik, az ártalmatlanná tett ellenzéki front élén a „világforradalom és a forradalmi demokrácia követelésével, — nem véletlen játéka és nem mentes az úgynevezett „nemzeti momentumok”-tól.

Trockij így magyarázza a sorsát:
„Ha a történelmi fejlődés vonala felfelé emelkedik, élesebb a tömeg szociális látása, bátrabb és okosabb. Megragadja a tényeket és röptében hozza azokat egyetemes vonatkozásokkal összefüggésbe. Ha azonban esik a politikai ivelés, a butaság kezébe kerül a hatalom a szociális gondolatok fölött. Megszűnik az egyetemesítés képessége. A butaság merészebb lesz és kigunyol minden komolyabb egymesítést. Érzí, hogy övé a tér és a maga módján kezdi gyakorolni hatalmát. Egyik legfontosabb eszköze a rágalom”.

Jichak Grünbaum nyilatkozik a palesztinai helyzetről

Az országban teljes nyugalom uralkodik és a gazdasági élet újból fellelledül. A revizionisták új offenzívája és a Jewish Agency

Bécs, február 24. Jichak Grünbaum, a Jewish Agency ekzekutívájának tagja, Jeruzsálemről Varsóba vezető útján kiszállott Bécsben és ezalkalommal nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának a palesztinai helyzetről.

— Az elszigetelt arab rablótámadásoknak — mondotta Grünbaum —, amelyeket elnagyolnak a külföldi lapok, nem tulajdonítanak különösebb jelentőséget Palesztinában. Az arab bandák maradványai követik el ezeket a támadásokat, miután bedugultak azok a pénzforrások, amelyekből a zavargások idején támogatták őket. A szervezett zsidó őrség azonban ártalmatlanná teszi a legtöbb ilyen támadást. Ez a terror különben sem a zsidók, hanem főleg a mérsékelt arabok ellen irányul, akiket a sztájkmozgalom összemolnásáért okolnak.

— A többhónapos zavargások után természetesen még mindig érezhető bizonyos feszültség. Az országban azonban teljes nyugalom uralkodik. A gyárakhoz egyre több rendelés érkezik arab körökből és az utóbbi időben a sziriai export is lényegesen nemelkedett. A kolóniákon 12 ezer munkás dolgozik állandóan, de így is munkáshiány uralkodik és az április-májusi szezonban különösen sok új munkaerőre lesz szüksége a zsidó mezőgazdaságnak. Míg a gyárakban egyre emelkedik a munkatempó, az építőiparban bizonyos stagnálás látható, ami a jelentősen csökkent bevándorlás egyenes következménye. Ennek hatása különösen Tel-Avivban érezhető, ahol az emberek viharos építőtempóhoz szoktak hozzá. Ezt a stagnálást azonban előbb-utóbb le fogja küzdeni új, erős bevándorlási mozgalom.

— Ami a munkapiacot érintő konfliktusokat illeti, megállapítható, hogy a revizionisták nemcsak a munkásszervezettel szemben és a munkapiacban, hanem minden vonalon offenzívába mentek át. Hogy időszerű és helyes-e ma ez a harci módszer, — arról fölösleges beszélni. Mindenesetre sikerült ezzel a magatartással konfliktusokat előidézni a munkapiacban, miután az építőmunka stagnálásával kapcsolatosan a vállalkozók megakarták törni a Histadruttal kötött szerződéseket és a Histadrut keretein kívül álló munkások segítségével akarták letörni a békét. Részben politikai okokra vezethető vissza ez a magatartás, másrészt annak tudható be, hogy a Histadrut keretein kívül szervezett munkások nem akarnak arra várn, amíg a Histadrut részéről sor kerül rájuk. Hogy mennyire politikai jellege van ennek a magatartásnak, arra a legjellemzőbb az a körülmény, hogy a Histadrut választott bíróságot követelt a legutóbbi incidensek ügyében és a Histadrut keretein kívül szervezett munkások voltak azok, akik a választott bíróságot szabtálták. A munkáskonfliktusok egyébként Tel-Avivra korlátozódnak és nem keltettek nagyobb visszhangot az ország

Balsam TABAIN
Gyógyít Reumát, Köszvényt, Csuzt, Fertőtlenítő sebhegésző Gyógyszertárakban és drogériákban.
Lerakat: BURUESTI I. Calea Victoriei 1.

A zsidó világpolgár tragikus vallomása ez. Nem az egyedüli a zsidó forradalmárok sorából. A világ nem látott még „egyetemes” nemzetközi forradalmat, — talán látni fog még — hanem csak nemzetit. A zsidó forradalmárok sorsa a nemzeti forradalmakban, hogy „egyetemes” világmegváltás hiányával kerülnek a forradalmak élcspatába és az élen állanak, amíg a forradalom forradalmi állapotában van és szembekeulnek a forradalommal, amikor az stabilizálódik nemzet határai között. Akkor megszűnik a „permanens forradalom”, Trockij ideálja.

VI.

Trockij nem adta fel a reményt, hogy fogják még egyszer ölbe vinni Moszkva és Pétervár munkásai és ez uja győzedelmes, diadalmas menet lesz, az ő győzelmeinek menete. Így csak a máglyára hurcolt martirok hihettek a megváltásban...

Danzig Hillel.

Volta... emlékeztet... gondolk... tük folya... angot m... ágnak k... zsidó far... egyetlen... nem volt... zsidógyűl... nos gazd... néprétege... ban, polit... emberszár... is, de em... akkor sen... nál töb... olyan, ho... latozások... nak tök... meg.
Es hogy... A tradic... örömmünne... jökevdét... nek más... farsangga... hető maxi... ban kult... csapongó... a jökevd... ragaszkod... tilalmakho... óvja a z... végleteit... szemben... küldése eg... gyönyeknek... legszomor... megfelelők... gatasáról... nak vezér... gondoskod... segélyezés...
A mai... hasonlóság... Az indok... lámai ost... zsidó hajl... tombol... más-más... csi és any... lizáció, a... rában és h... egységes... ságu és e... gondolat e... nak mutat... zódik és... Nagytelkin... és művész... ség, a hű... sötétülnek... tok, széjje... dig a kult... ták. Minth... gondolata... nemzetek... iránt, ami... gyűlöletter... len zsidó... bukásának... hinni, aka... ségos go...

A Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyicsoportja

február 21-én, szombaton este 7 1/2 órai kezdettel, az U Klub volt helyiségében Str. Memorandului 1. szám, emelet

táncos purimi dirndli-estet

rendez. Kitünő buffé! Amerikai árverés! Dirndli-verseny, díjakkal.
A zenét elsőrangú tánczenekar szolgáltatja.

Minden zsidónak ott kell lenni!

Kézsók mint betegség-terjesztő?

A nálunk is annyira szokásos kézsók — orvosi megállapítás szerint — nagyon gyakran betegségterjesztő is lehet, főként a mátházlat terjesztő, amelynek járvány idején Ön is védtelenül ki van téve. Sokan azt hiszik, hogy udvariatságot követnek el, ha nem ragadnak meg minden alkalmat a kézsókölésre. Néhány keleti nép felismerte a kézsók egészségtelenségét és megelőzésnek az orrdörzsöléssel, azonban ilyen messze mi még nem akarunk menni és csak annak a véleményünknek adunk kifejezést, hogy járvány idején egészségesebb a kézsóktól eltekinteni, hacsak nem védekezik idejében és megfelelően a fertőzés ellen. Ezt elérheti a Dr. Wagner-féle Anacot pasztillák rendszeres használata által, amelyek több ezer esetben beváltak, ízük kellemes és zsebünkben kényelmesen mindenütt magunkkal vihetjük. Egy 30 pasztillát tartalmazó tubus ára 45 lej, tehát igazán olcsó védelmi eszköz a fertőzés veszélye ellen. Kapható: Gyógyszertárakban és drogériákban.

HIREK

Zsidó farsang?...

Purimi gondolatok — Irta: GABEL SANDOR

Voltak ugynevezett békeidők, még mi is emlékeztünkben tartjuk, sőt jóleső érzéssel gondolunk rájuk. A népek gondnoki életük folyamán hosszú téli, hetekig tartó farsangot mulattak végig. Minden foglalkozási ágnak külön bálja, külön mulatsága volt. A zsidó farsang azokban a boldog időkben is egyetlen napig tartott, pedig a levegő még nem volt szerte a világon tulontul telítve a zsidógyűlölet mérges mikrobaival. Az általános gazdasági jólét előnyeit a széles zsidó néprétegek is élvezték, habár csak morzsáiban, politikai helyzete türelhető volt, a zsidó emberszámba vették még Németországban is, de ennek ellenére farsangra, mulatozásra akkor sem szentelhetett a zsidóság egy napnál többet, mert évezredek beállítottsága olyan, hogy küldetését nem gondnoki mulatozásokban, hanem komoly életmissziójának tökéletesülésében kereste és találta meg.

Es hogyan néz ki az az egynapos farsang! A tradicionális purimot, a meghitt, családias örömmünepét a zsidóságnak, amelyen több jókedvet mutathat, mint gondterhes életének más napján, kissé nagyzási hőbort volna farsangga előléptetni. A mámor megengedhető maximuma legfeljebb egy fogalomzavarban kulminál; a kivilágos-kivirradtig tartó csapongó tivornya ismeretlen fogalom még a jókedv tetőpontján is, mert maradéknélküli ragaszkodás az előirt parancsolatokhoz és tilalmakhoz szabályozza a féktelenséget, óvja a zsidó gondolkodást a szertelenség végléteitől. Sarkalatos parancsolata ezzel szemben a zsidó örömmünepnek „ajándékok küldése egymásnak és adományozások a szegényeknek”. Az elnyomott zsidó nép még legszomorubb életperiódusában sem szabad megfélekedezéké ünnepe a szegények támogatásáról. A zsidó nép hányatott életsorsának vezérlő motívuma a szülőkökdöröklő való gondoskodás, az árvák és özvegyek felsegélyezése.

A mai idők sok mindenben mutatnak hasonlóságot a Hámán-történet epochájával. Az indokolatlan zsidógyűlölet hatalmas hullámai ostromolják ugyszólván világszerte a zsidó hajlékokat. A fajgyűlölet extázisban tombol, sikert sikerre halmoz, mindenhol más-más néven jelentkezik, szörnyű erkölcsi és anyagi pusztítások jelzik útját a civilizáció, a humanizmus egyre ritkuló táborában és hozza a zsidógyűlölet és elnyomatás egységes nevezőjére a különböző beállítottságú és gondolkodású népeket. A hámani gondolat a nacionalizmus tetszelgő, hazafiasnak mutatózó köpenyegébe burkolozva tobzódik és mélyezi meg az emberi elméket. Nagyteknélyű, világhíres politikuskok, írók és művészek esnek áldozatul a túrelmetlenség, a huligánizmus megnyilvánulásának, elcsőtülnek az elmék, megszűnnek a gondolatok, széjjelfoszlanak az ideálok, amelyek eddig a kultúrát embert lelkesítették és uralták. Mintha stabilizálna az emberietlenség gondolata, mintha állandósulna a népek és nemzetek engesztelhetetlen gyűlölete minden iránt, ami a zsidó népet jelenti. Ebben a gyűlölettengerben közeledik felénk az egyetlen zsidó örömmünep, a hámani gonoszság bukásának emléke, a purim. Es mi tudunk hinni, akarunk remélni és józan megfontolt-ságos gondolkodás váltja fel a hétköznap-

jaink kétségbe jutását. A zsidó nép elpusztíthatatlan optimizmusa felülemelkedik az egyre csapkodó gyűlölethullámokon, előkerülnek templomainkban a Megillah-tekercsek és erőcs hangon harsogják fülleinkbe, agyunkba annak örökszép tanulságait, amelyek újra bizodalommal és erős, elszakíthatatlan hittel és jóleső melegséggel töltik meg a zsidó sziveket, az üldözöttek hajlékait.

A zsidóság szétszóródottan él a földteke minden részén. Hámán ezt a zsidó tragédiát, amint ez a Megillahban feljegyezett, argumentumként használta fel a zsidóság ellen, annak elpusztíthatása mellett. „Van egy nép, mely szörványosan és széjjeliszórvá él, melynek törvényei eltérők (a többi népek törvényeitől)” hangzik napjainkban is erős visszhangot nyert hámani vád. Es ennek a vádnak mindkét része igaz valóság! Sajnos, szétszóródottan élünk, nyögjük a többezeréves exilium átkát. Törvényeink eltérők, mert átvizik a gyakorlati életbe az ember-szeretetet, a humanitást. Nem marad írott malaszt az idegen szeretetének parancsa sem a zsidó népnel; az árvák és özvegyek gyámoltása is egyenrangú zsidó parancsolat. Ezek a törvények képezik megbocsáthatatlan bűneinket. Erkölcsi és szociális törvényeink nincsenek konjunkturális eshetőségeknek alávetve és nem képezik politikai konstellációk spekulációs alanyát. A mai hámani gondolat is ezt kifogásolja, várja a gyűlölet csak kifejezéseiben és rendszerében új, de cselekvéseinek és gondolatmenetének alantóságát változtatás nélkül örökölte a hámani és ezsaui időkbel.

A tradícióhoz híven ünnepejük az Adar hó 14-iki purim örömmünepét minden gonosz elnyomatás és üldözötetés dacára. Elmúlik a mai Hámánok ideje is, miként világhatalmak hullottak porba. A nagyhatalmak elpusztultak, a védtelen, üldözött zsidóság itt van, él és gondolkodik, várja a megváltó eszmék diadalát. Hagyományos purimhangulatokat őrizzik meg és a hétköznapiságon felülemelkedve bizzunk egy emberbi kor eljövételében, amely alkalmassá teszi a zsidóságot arra, hogy tradicionális életútja mellett világitó fáklyája legyen az emberi társadalomnak.

Mint egy vasabroncs a mell körül

Igy érzi a légzésnél az érelmeszesedésben szenvedő. A szédülési esetek, fülzúgások, stb. mellett a légzési nehézségek a 40 éven felüli kornál már az érelmeszesedés jelenlétét is jelentik.

Az egyetlen gyógyszer, amely ezen betegség összes symptomáira erősen hatással van a Dr. Miadejowsky-féle Sklerolsyrop.

Sklerolsyrop oldja a vérerekben a méz-savat. Ilyen módon a vérkeringés újra normális lesz, a szív nyugodtan tovább dolgozhat és sorjában eltűnnek az érelmeszesedés minden symptomái.

Diabetikusok Sklerolsyrop „D”-t vesznek, mely cukor nélkül készült. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Pénteken kezd meg a kamara a mezőgazdaság szervezéséről szóló javaslat vitáját. Bucarestből jelentik: A kamara mezőgazdasági bizottsága tegnap hosszas vita után elfogadta a mezőgazdaság szervezésére és felállítására vonatkozó javaslatot. A javaslat vitáját pénteken kezdik meg. Előadó Costel Tataranu képviselő.

Balcoi és Campina között kisküldött egy tehervonat. Balcoi és Campina között kisküldött egy petróleumvonat. A vonal többszáz méter hosszúságban megromlódott. A kár nagy, állásokat nincsenek.

A CFR vezérigazgatója a brüsszeli nemzetközi vasutügyi kongresszuson. Bucarestből jelentik: Macovei mérnök CFR vezérigazgató Brüsszelbe utazott, hogy részt vegyen a vasutak nemzetközi kongresszusán.

Újra megindul a hajóforgalom az Aldunán. Bucarestből jelentik: Február 25-i kezdettel újból megnyílik a hajóforgalom a Dunán Galati, Tulcea, Valcov, Siliştra, Calarasi, Giurgiu között.

Ha Bucuresstibe jön Szálljon meg a GRAND HOTEL „LAFAYETTE”-ben

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Disztingvált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árákkal. BUCURESTI, I. Calea Victoriei 11. Telefon: 3-34-10.

Időprognózis: Az ország északnyugati részeiben váltakozó felhőzet, másutt borús ég. Erős szél a tengerpartvidéken, az ország többi részeiben enyhébb északnyugati szél. Változatlan hőmérséklet. Csapadék eső formájában, helyenként havaseső is, különösen Moldovában, Munténia keleti részeiben, Dobrogeában és Basarabiában. A fővárosban ma +1 fokot mértek. Dél óta havazik, de azonnal olvad.

Milyen okmány kell utelvelekedez. Bucuresstiből jelentik: A rendőrfőnökség közli: Az utlevél kérvényezőknek a következő iratokat kell benyújtaniok: állampolgársági bizonyítvány, esetleg régi utlevél, adófizetést igazoló nyugta, hadkiegészítói igazolvány és látamozott katonai könyvecské, bejelentőhivatali igazolvány, bélyeggel ellátott kérvény. Szigorúan tilos közvetítők igénybevétele utlevélügyekben.

Nehéz székülésben szenvedők, különösen akinek fájdalmas végbélhajók — mint aranyér, repedés, elősés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet kellemetlenné, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

Halottak hittek társai egy csatornázó munkást — aki ezalatt egy kocsmában borozgatott. Rosca Mihai, a cluj-i vízművek egyik munkása tegnap délután leszállott a Cotitei uccában az egyik vízvezetési csatornába, hogy ott bizonyos tisztítási munkálatokat végezzen. A munkás lépcsőről-lelépésre haladt előre a csatornában, míg végül munkája elvégzével a csatornának egy másik kijáratán kibujt az uccára és mint aki munkáját jól végezte, beült az egyik közeli kocsmába, megvacsorázott és barátaival borozgatni kezdett. Közben letelt munkaideje és munkástársai, akik a közelben dolgoztak, várták, hogy a csatornából feljőjön. Teit az idő azonban és Rosca nem jelentkezett. Munkástársai ekkor leszállottak a csatornába és keresni kezdték. Késő este lett már, de Roscát természetesen sehol sem találták meg. A munkások ekkor jelentést tettek a vízművek munkafelügyelőségén és ezek értesítették a családját eltűnéséről. Ekkorra azonban a munkás már hazaérkezett.

Sztrájkba léptek a Magyar Dunahajózási Társaság bányáinak munkásai. Budapestből jelentik: A Magyar Dunahajózási Társaság tulajdonában levő szénbányák 220 munkása tegnap sztrájkba lépett. A sztrájkolók leszálltak egyik tárna mélyére és kijelentették, addig nem jönnek ki onnan, amíg béremelést nem kapnak. Ha nem tesznek eleget követeléseiknek, elzárják a vízszivattyukat, ami hosszú időre hasznavehetlenné tenné a bányákat. A bányáigazgatóság szigorú intézkedéseket fogantatott.

Kiöntött a Szajna és a Majna. Páizsból jelentik: A Szajna három helyen kiöntött Páizsban és környékén. Az „Alma-hídi zuár”, amely a folyam vízszintjét jelzi térdig vízben áll. A nemzetközi kiállítás több csarnokát elöntötte az ár. Az időjárásutató intézet szerint nincs ok aggodalomra, mert ha újabb eső nem esik, a Szajna holnapról kezdve apadni fog. — Berlini jelentés szerint a nyugatnémetországi Majna folyó áradásai mind nagyobb méreteket öltenek. Frankfurt és Neuheim között a mezőségek hatalmas tóvá változtak. A Majnán teljesen megszűntek a hajózást. A folyam szintje óránként 2 centit emelkedik. A Rajna az utolsó 24 óra alatt 80 cm-et emelkedett.

Állandó heti olcsó társasulazás

Bucuresstibe és vissza. Indulás minden hétfőn este 8.25-kor. Visszaindulás Bucuresstiből csütörtökön este 10.10-kor. Harmadosztály tur-retur 720 lej. Másodosztály tur-retur 1100 lej. Utazásaink gyorsvonattal külön Pullmann-kocsiban történnek. Jegyek válthatók: Centropa utazási vállalat képviselete

„AGIMEX”

Agentura Cluj, P. Unirii 3. Telefon: 229.

A Zsidó Párt cluj-i tagozatának tanulmányi köre, f. hó 28-án, vasárnap d. u. 5 órakor tartja meg 3-ik kulturálódását, melyen tagjaink kívánságára aktuális jogi problémák fognak előadási tárgyként szerepelni. A részletes program egyébként a következő: 1. Dr. Fendrich Ernő ügyvéd: A jogvédelem. 2. Dr. Dr. Schwartz Vilmos ügyvéd: A kiskereskedők és kispárosok könyvitele. 3. Dr. Karpf Ferenc ügyvéd: A különböző adóemekről. 4. Dr. Kertész F. Miklós ügyvéd: A bélyegegk használata. 5. Dr. Hermann Dezső ügyvéd: Az aviatikai bélyegről. A párt tanulmányi köre, tekintettel arra, hogy a közönség, a kulturálódások iránt a legmelegebb érdeklődést tanusítja, elhatározta, hogy ezen előadásokat rendszeresen fogja. A vasárnapi jogi ankét saját helyiségünkben, a Str. Stroescu 7. b. sz. alatt tartatik meg. A belépés díjtalan.

Advertisement for TESTA medicine. Text: Hülesnél, Influenzánál Láznál TESTA CSILLAPÍT AZONNAL. Includes an illustration of a person's head and neck.

Kérelem. Malek József dragomirestii lakos súlyos operáción esett keresztül a cluj-i Zsidó Kórházban. Munkaképtelen. Felesége és öt gyermeke a legnagyobb nélkülözésben élnek. A kenyérkeresett lehetőségétől teljesen megfosztott ember támogatást kér nyomozó családjá számára. Adományok az Uj Kelet kiadóhivatalához küldendők.

A Comunitatea Israelita Ortodoxa din Bucuressti három mézarszékke részére mézarszékot keres. Jelentkezők forduljanak írásbeli ajánlattal a fenti hitközösg str. Marmulari 21. sz. a irodájába, hol az összes és szükséges felvilágosításokat is megkapják.

Röntgenező orvos urak! Az Orvosi Szemle kiadásában még februárban megjelenik Dr. Hershkovits: A hasirizervek röntgenvizsgálata c. könyve. Ara előjegyzésben (a 400 lejás bolti ár helyett) 300 lej, mely összeg az Orvosi Szemle (Cluj, Str. Iorga 21.) címre küldendő.

Folyanak a kísérletek Angliában a „légi gyalogsággal.” Londonból jelentik: Folyanak a kísérletek a „légi gyalogság”-gal, ami nagyszámu ejtőernyős katonából áll, akik orosz mintára háboru esetén hidak rombolását és löszerraktárak felrobbantását végzik el.

Högörgeteg lepte meg és szigetelte el egy sikiránduláson Pierre Cot francia légügyi minisztert. Genoból jelentik: A város közelében Pierre Cot légügyi minisztert és Lagrange testnevelőiskolai államtitkár, akik sikiránduláson voltak, högörgeteg lepte meg és az Isére völgyében 1400 magasságban elszigetelte. Számos alpesi vadászostzag indult keresésükre. Remélik, hogy rövid időn belül megtalálják a két minisztert.

Roosevelt hazarendelte a párizsi amerikai követet. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök arra kérte Bullitt párizsi követet, térjen haza és tájékoztatssa bizonyos európai kérdésekről. Bullitt rövid amerikai tartózkodás után visszatért állomáshelyére. Roosevelt elnök kijelentette a sajtónak, hogy nincs tudomása Dodd berlini követ lemondási szándékairól.

Március 1-én kezdődik az olasz fasiszta nagytanács rendkívüli fontos ülészsaka. Rómából jelentik: A Stefani szerint a fasiszta nagytanács március 1-én kezdődő ülészsaka rendkívüli fontosságu lesz. Napirenden különböző kül- és belpolitikai kérdések szerepelnek. Ciano gróf az utóbbi időben kötött nemzetközi egyezményekről, Starace föttikár a párt tevékenységéről, stb. tesznek jelentéseket.

UJ KELET Legújabb hírek

Teljes csöddel járt Neurath bécsi utja?

Schuschnigg állítólag utolsó kártyáit játsza ki és nem Berchtesgadenbe, hanem Rómába készül

Bécs, február 24. Tegnap éjfélkor Neurath báró elutazott Berlinbe. Utközben kiszáll Berchtesgadenbe, hogy jelentést tegyen Hitlernek tárgyalásai eredményéről.

Az osztrák kormány a Neurath és Schmidt megbeszélései után a következő hivatalos közleményt adták ki. A Schuschnigg-Schmidt-Neurath tanácskozások a legbarátságosabb légkörben folytak le. Örömmel volt megállapítható, hogy a július 11-i egyezmény megfelelő alapot szolgáltatott a bizalom és barátság viszonyának helyreállításához és biztosítja a jövőbeni együttműködést. Elhatározást nyert egy bizottság kiküldése, mely az Ausztria és Németország közti kulturális kapcsolatokat lesz hivatva tanulmányozni. E bizottság február 25-én kezdő meg működését. Ami az európai politikai kérdéseket és különösen a Közép-Európára vonatkozókat illeti, teljes nézetekösség volt megállapítható a két ország politikai orientációját és a béke fenntartására, valamint megszilárdítására irányuló erőfeszítéseit illetőleg.

Egyidejűleg mértékadó német körök cáfolják, a hírt, hogy Neurath javaslatot tett volna az osztrák kormánynak várnúnió és négyhatalmi szerződés kötésére. Berlini jelentés szerint Von Papen nyilatkozott a Berliner Tageblattnak és többek között ezeket mondta: „Neurath bécsi látogatása újabb szakasza a július 11-én kezdetét vett időszaknak. Németországnak és Ausztriának párhuzamos politikát kell követniük.

Neurath bécsi tárgyalásainak visszhangja a francia, angol és osztrák sajtóban

A bécsi tárgyalásokkal kapcsolatban az Echo de Paris azt az értesülést közli, hogy állítólag Schuschnigg nem megy Berchtesgadenbe meglátogatni Hitlert, hanem ellenkezőleg, siettetni fogja római útját. Itt kezdődik a titok, amit nem áll módunkban megoldani.

A L'Oeuvre szerint Neurath utja csöddel járt, még pedig a diplomácia történetében páratlan mértékben. Általában azt hiszik, hogy Schuschnigg utolsó kártyáit játsza ki, mert nem tud az ausztriai hitlerizmussal megbirkózni. Két alternatíva elé állítja Európát: Anschluss, vagy monarchia.

A Times Neurath látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy a német revizionista offenzíva gyarmati téren megbukott, nem lehetetlen tehát, hogy újabb terjeszkedési kísérletet próbál meg Európában.

A ma reggeli osztrák lapok meglepődésüket fejezik ki von Neurath és Schmidt tárgyalásainak eredményei felett, amelyek szerintük megfelelnek a várakozásnak. A lapok igen elégedettek afelett, hogy a tárgyalások folytán a július 11-én aláírt egyezmény alapján kimélyül a Bécs és Berlin közti viszony.

Mit ír a német sajtó

A Berliner Tageblatt szerint az osztrák sajtó bizonyos része nem volt hajlandó

istenhozottat mondani a német külügyminiszternek. E lapok befolyása alatt az alantas hatóságok helyesnek vélték mozgósítani a gumibotokat. Ezáltal öntudatlanul is a Habsburg—Moszkva közös frontjátékát üzték.

A Völkischer Beobachter Neurath látogatását így kommentálja: „Ahogyan a bécsi sajtó fogadta a német külügyminisztert, az kellemetlen meglepetést szerzett. Anélkül, hogy túl nagy fontosságot tulajdonítanának e lapoknak, meg kell állapítanunk, hogy jelentékeny erőfeszítések fog-

nak kellenni azon akadályok elhárítására, amelyek a júliusi 11-i egyezmény gyümölcsetetése elé tornyosulnak.

A hazafias front tüntetése Bécsben

Bécsi jelentés szerint a hazafias front több, mint 100 ezer tagja vonult fel az este folyamán Bécs utcáin a szabad Ausztriát élteve. A tüntetők azután az állomásra mentek, ahol udvarias formában rokonszenvűknek aítak kifejezést Neurath iránt, hangsúlyozva, hogy a „tüntetés méltó a független Ausztriához”.

Charles Laughton

grandiózus alakítás

REMBRANDT

a világ legnagyobb festőjének élete és szerepei. Rendezte:

Korda Sándor. Premier penteken a Capitolban

Elosztották a tengeri hatalmak között a spanyol partok tengeri ellenőrzési sávjait

Lankadatlanul áll a kormánycsapatok ádáz harca Oviedo teljes meghódításáért

London, február 24. (Rador.) A benemavatóbizottság plénuma az ellenőrzési sávokat Oroszország utólagos bekegyezésére számítva, tehát fenntartással a következőképpen jelölte ki: Északi part: Anglia és Portugália, északnyugati part: Franciaország és Szovjetunió, déli part Almeriáig: Anglia, keleti és északkeleti part: Németország és Olaszország, Spanyol marokkói part: Franciaország, Kanári-szigetek és Rio de Oro: Anglia, Majorca és Iviza: Franciaország, Minorca: Olaszország.

A katonai szakértők albizottságának tegnapi ülésén a német megbízott nem volt hajlandó belemenni a francia-spanyol határmenti ellenőrző közegek számának leszállításába. Az olasz delegátus áthidaló javaslatot tett. Ennek megfelelően a francia-spanyol határon 160, a portugál-spanyol határon szintén 160 közeget fogja az ellenőrzést gyakorolni. A német delegátus ezt sem volt hajlandó elfogadni, míg a többi megbízottak magukévá tették a fenti indítványt. A kérdést a benemavatóbizottság elé terjesztik.

Moszkvai jelentés szerint a kormány elhatározta, hogy február 21-én életbelépteti a spanyol önkéntestoborzási tilalmat.

Harcéri jelentések

Madridi jelentés szerint a kormány tüzésége tegnap Avila tartományban bombázta az ellenség állásait, Arenas san Pedronál. A felkelők repülői közül egyet lelőttek. A felkelők Talavera del Tajonal levő repülőteret sikerrel bombázták.

A Havas jelenti Avilából, hogy a felkelők Madridtól délre indított első offenzívája, amelynek célja volt elvágni a Madrid-Vallencia utvonalt, befejezést nyert. A két sereg a Jarama folyó melletti arcvonalon néz farkasszemet.

Salamancai jelentés szerint az asturiai fronton a kormány továbbfolytatja ádáz-rohamait Oviedo városa ellen.

Az Egyetemi Várból kivonultak a marokkói csapatok

Madrid vélelmi tanácsa közli, hogy a főváros körül levő arcvonalokon kiújultak a harcok. Az Egyetemi Várból a marokkói

csapatok kivonultak. Usera körzetében az ellenség veszteségeket szenvedett. Carabanchelnél az ellenséges állásokat a kormány csapatai tönkretették. Maranosánál az ellenség kiürítette több állását. Arena San Pedronál az ellenség két repülőgépet vesztett.

Almeriából jelentik, hogy a Cubelles körzetében néhány nappal ezelőtt kezdetét vett hadműveletek a kormányerőkre kedvezően alakultak.

All a gyilkos harc Oviedo előtt

Avilai jelentés szerint Oviedo előtt ádáz harcok folynak. A polgárháború kitörése óta ilyen gyilkos ütközet még nem volt. A kormánycsapatok két nap óta egyre-másra rohamoznak. Állásaik a város közvetlen közelében vannak. A felkelők azonban az ellenséges támadásokat sorra verik vissza. A felkelők ágyú- és gépfegyverei borzalmas pusztítást végeznek a kormány soraiban. Az elesett milicisták helyét azonban rögtön mások foglalják el és folytatják a támadást. Hivatalos kiuntatás szerint a kormány veszteségei több mint 10 ezer halottat és sebesültet tettek ki a harc első két napja alatt.

Mindenkinek

legdrágább kincse az

EGÉSZSÉG

hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56. Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

Üveg, kristály, porcellán

Cluj, Piața Unirii 8.

Felolvasták a kamarában a kormány átszervezéséről szóló dekrétumot

Bucuresti, február 24. A kamara ülése Simionescu, a jasi tanári képesítési vizsga felől érdeklődik, majd Voinea, a politikum dásztrájról tesz fel kérdést. Mihaescu az adókérdésekhez szól hozzá, majd Vlad Dumitriu tiltakozik Cuza Gheorghie vádjai ellen, amelyeket Grigore Cotlaru ellen emelt, azt állítva, hogy kommunista. Costinescu ezután felolvasta a kormány átszervezéséről szóló királyi kérést.

A szenátusban Samoila a háborús károslultak kérdésének rendezését kéri, Anghelescu hadügyminiszter az 1937 áprilisi szorozási törvényt nyújtja be, majd a katonai papság nyugdíjkérdéséről szóló, az altszti törvény egyik szakaszát módosító törvényjavaslatot nyújt be. A. C. Cuza interpellációt jegyez be a só- és alkoholmonopóliumnak egy a Blanc Aristid érdekeltségéhez tartozó társaságnak történt kiadásáról. Jechianu szövetkezeti kérdésben szólal fel. Azután a katonai igazságszolgáltatásról szóló törvény vitáját kezdték meg.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a tengerészeti minisztériumot megszüntetik. Nem maradna meg, csak a légügyi minisztérium, míg a román tengerhajózási társaság ügyeit újra a közlekedésügyi minisztériumhoz osztanák be.

A vilnai egyetem zsidó diákjai elhatározták, hogy nem jelennek meg többé az előadásokon

Varsó, február 24. (Rador.) A vilnai egyetem zsidó diákjai elhatározták, hogy a „gettó-padok” kijelölése elleni tiltakozásul nem jelennek meg többé az előadásokon.

Varsó, február 24. (Rador.) A beresai internáló táborba eddig 27 kommunistát szállítottak.

Cernautiban is elhurcoltak és megkínnoztak egy demokrata diákvezért

CERNAUTI, február 24. Az itteni hatóságok vizsgálatot vezettek be Vasile Parascan, a cernaui nemzeti parasztpárti egyetemi ifjusági csoport vezetőjének bánalmazása ügyében. Parascan a Cuvantul Tzaranesco című lapban cikket írt, amely nem egyezett diáktársai nézetével. A cikk Motza és Marin temetését kommentálta. Parascan a cikk megjelenése után elhurcolták a diákokthozba és ott elverték. Ma tíz diák jelent meg a vizsgálóbíró előtt és beismerték, hogy ők voltak Parascan bánalmazói. A vizsgálóbíró azonnal letartóztatási végzést adott ki ellenük. A katonai és polgári hatóságok szigorú intézkedéseket hoztak a rend fenntartása érdekében.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

Radio Columbia Ingelen

1937. typ

Constructio-

Plata Unirii 51. Telefon: 93